

Q 1322

4

POSTAI ÉS HÍRKÖZLÉSI DOLGOZÓK lapja

XXXV. ÉVFOLYAM * 7. SZÁM * 1990. JÚLIUS * ÁRA: 3 FORINT

Ágazati Kollektív Keretszerződés — TERVEZET —

A Magyar Posta jogutód vállalatát és a Postások Szakszervezete egyetértett abban, hogy a dolgozók szerzett jogainak, a foglalkoztatási biztonság és a szociális ellátás színvonalának megőrzése végett a decemberben kötött megállapodás alapján az érvényes kollektív szerződés mellett indokolt kollektív keretszerződést is kötni.

A tartalmi követelményeket illetően azonban az idő előrehaladtával egyre nőtt a szakvezetők és a dolgozók közötti véleménykülönbség. Emellett az átszervezés során tapasztalt gyakorlati problémák is indokolták, hogy a központi vezetés május 10-i ülésén foglalkozzon a kollektív szerződések rendszerével és az azokkal szembeni tartalmi igényekkel.

A szövetséget alkotó szakszervezetek júniusban véleményezték a jogutód vállalatok által készített kollektív szerződés tervezetét, mely a törzsgárda szabályzatot, a Postás Hűség Alapítványt, a természetbeni juttatásokat, valamint a felszabaduló munkaerő elhelyezésének szabályozási kényszerét tartalmazta.

Miután az ágazati, illetve a szövetségi kongresszus az érvényben lévő kv-határozatokat és -állásfoglalásokat megerősítette, továbbá a programokban több, a kollektív szerződésben szabályozandó célkitűzést is elfogadott, ezért a szakszervezetek a munkáltatói javaslatot nem tartották megfelelőnek.

A szövetséget alkotó szakszervezetek kifogásolták azt is, hogy a munkáltató által készített tervezet nem terjed ki olyan dolgozói rétegekre, amelyek tagságukhoz tartoznak, szerzett jogaik alapján kötődnek a postához és törvényben biztosított joguk, hogy a kollektív szerződés kötésében részt vegyenek.

Mindemellett figyelembevételével a szakszervezetek elkészítették azt a tervezetet, amely tükrözi a dolgozók igényeit, tartalmazza az egységesen szabályozható témaköröket, nem sértve a vállalati önállóságot sem.

A tervezetet valamennyi (a hírközlési ágazathoz tartozó) munkáltatónak megküldtük, hogy mielőbb közös javaslatot bocsáthassunk dolgozói vitára.

A második félévben sűrűsödnek a vállalati kollektív szerződések előkészítő munkálatai, ezért a szakszervezet a tervezetét a szövetség lapjában közzéteszük. Reméljük, hogy ezzel megfelelő segítséget nyújtunk a vállalati kollektív szerződések kialakításához is.

Az Ágazati Kollektív Keretszerződést (továbbiakban: szerződés) a Magyar Posta (aláírások szerinti) jogutód vállalatát és szervezeteit, valamint a Postások Szakszervezetének (aláírások szerinti) jogutódait kötötték.

I. A szerződés célja

1. A szerződő felek szabályozott együttműködésükkel megállapodnak azokban a kérdésekben, amelyek valamennyi munkáltatónál egységesen szabályozhatók. Ezzel biztosítani kívánják a dolgozók és a munkáltatók jogainak védelmét.

II. A szerződés hatálya

1. A szerződés kiterjed a szerződést aláíró munkáltatókra, illetve az itt foglalkoztatott dolgozókra, valamint az innen nyugdíjba vonulóakra: továbbá mindazokra, akik a szerződés hatályba lépése után nyilatkoznak a (szakszervezet helyi szervével egyetértésben) a szerződést magukra nézve kötelezőnek ismerték el.

2. A keretszerződés ajánlással jelleghel alkalmazható az ágazathoz tartozó, de a II. fejezet 1. pontjában nem említett munkáltatóknál.

3. A szerződést 3 hónapos felmondási idővel magára nézve felmondhatja: — bármely munkáltató, illetve — partner szakszervezeti szerve.

A szakszervezetek kötelesek felmondani a szerződést, ha az általuk képviselt dolgozóknak több mint 50%-a kezdeményezi.

4. Szerződő felek a szerződés rendelkezéseinek végrehajtását rendszeresen értékelik, illetőleg a jogszabályok változása vagy egyéb ok miatti módosításokat szükség szerint végrehajtják.

A szerződő felek kötelezettséget vállalnak arra is, hogy bármelyik fél kezdeményezésére tárgyalásokat folytatnak a módosítási javaslatokról.

5. Jelen szerződés az aláírásokkal lép hatályba, illetve a szerződés hatályba lépése után a szerződéshez csatlakozók esetében a szervezetnél történő kihirdetéssel.

III. A szerződő felek kapcsolatrendszer

1. Szerződő felek kötelezik magukat arra, hogy tevékenységük keretében készített — a dolgozók nagyobb csoportját érintő — jelentős koncepciókat, előterjesztéseket — vélemény kérése végett — az érintett félnek (feleknek) bemutatják, és indokolt esetben a másik felet érintő probléma megoldásában is folyamatosan együttműködnek.

2. Szerződő felek kötelezik magukat, hogy kollektív szerződéseikben kapcsolatrendszerüket részletesen szabályozzák.

3. Szerződő felek közötti vita esetén a felek 6 tagú (3-3 tag) egyeztető bizottságot alakítanak. Az egyeztető bizottság eljárási rendjét saját maga állapítja meg. Az egyeztető bizottságot döntési hatáskör nem illeti meg.

IV.

A dolgozók részvétele a vezetésben, a szakszervezetek működése

1. A szerződés alá tartozó munkáltatóknál a szakszervezeti szervek abban az esetben gyakorolják a dolgozók vezetésben való részvételére vonatkozó jogosítványokat, amennyiben — a dolgozók erre vonatkozó felhatalmazást adtak.

A jogosítványok gyakorlásának módját a kollektív szerződésben (függlékben), illetve a munkáltató szervezeti és működési szabályzatában kell meghatározni.

2. A munkáltatók a létrejött szakszervezetek számára térítésmentesen biztosítják a működéshez szükséges feltételeket.

A jelen szerződés hatálya alá tartozó munkáltatóknál a szakszervezeti tisztségviselők helyzetét és javadalmazását vállalati kollektív szerződésben rendezik, a vállalat és szakszervezeti szervének eltérő megállapodása hiányában a következő elvek szerint:

a) A munkáltató a függetlenített tisztségviselőket megfelelő szinten — a „d” pont szerint — létszámába veszi. Munkabéruket, valamint ennek tb-járulékát saját pénzeszközeiből fedezi. Vállalja továbbá a ksz-ben meghatározott juttatások biztosítását.

b) A függetlenítettek számának meghatározásánál az alábbi normákat kell figyelembe venni: — 700 főnél kevesebb dolgozóval rendelkező szervezetnél a titkári feladatokat — a „g” pontban rögzített munkaidő-kedvezményrel — társadalmi munkában tiszteletdíjjal elismert titkár látja el.

— 700—1200 fő közötti dolgozóval rendelkező szervezetnél 1 fő függetlenített és minden további 1000 esetén 1-1 fő függetlenített alkalmazandó.

A függetlenítettek számának meghatározásánál a dolgozói létszám mellett a telephelyek számát is indokolt figyelembe venni.

c) A függetlenítettek megbízásának lejártá, vagy egyéb — a dolgozóknak fel nem róható okból történő — felmentése esetén az illetékes munkáltató, a dolgozó képzettségének, végzettségének és besorolásának megfelelően, foglalkoztatásáról gondoskodik.

d) A függetlenített tisztségviselők javadalmazása és besorolása az alábbi elvek szerint történik: — szakmai szakszervezet országos titkára a vezérigazgatóság szakosztályvezetői;

— függetlenített munkatársai, vezérigazgatósági ügyintézői kategóriájú besorolása szerinti keresetre jogosultak;

— középszervek függetlenített szakszervezeti titkárai, vezetői I. — függetlenített munkatársai, az igazgatóság törzsi csoportvezetői, besorolás szerinti keresetre jogosultak.

— munkahelyi szintű függetlenített alapszervezeti titkárok termelésirányító III., osztályvezető I. besorolás szerinti keresetre jogosultak.

e) A munkáltatói jogokat — a bérek személyenkénti meghatározásában is — az illetékes szakszervezeti testület gyakorolja. Ezek részletes szabályait a Szakszervezet Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

f) Munkáltatók kötelezettséget vállalnak, hogy a függetlenített szakszervezeti tisztségviselők munkájuk során mindazon szolgáltatásokat igénybe vehetik, amelyek a besorolásuk szerinti vezetőket is megilletik.

g) A nem függetlenített szakszervezeti tisztségviselőket — az átlagkereset biztosítása mellett — a következő munkaidő-kedvezmény és rendkívüli szabadság illeti meg:

munkaidő-kedvezmény: — a nem függetlenített tszb-titkárok részére a törvényes munkaidő 50%-a, — az alapszervezet titkára részére a törvényes munkaidő 30%-a,

— magasabb szakszervezeti testületi, bizottsági tagok részére a törvényes munkaidő 20%-a, — alapszervezetben dolgozó választott tisztségviselők részére a törvényes munkaidő 10%-a.

A munkaidő-kedvezménybe nem számít bele a szakszervezet testületi szerveinek működéséhez (ülés, értekezlet) szükséges idő, amelyre a tisztségviselőket ugyancsak átlagkereset illeti meg.

rendkívüli szabadság: a tisztségviselők ötéves időszak alatti képzésének és továbbképzésének céljára: — a szakszervezeti bizottság titkáranak 15 munkanap, — egyéb választott tisztségviselőnek 10 munkanap.

V.

Munkaviszonnyal kapcsolatos kérdések

1. Felszabaduló munkaerő elhelyezése:

a) A munkáltatók átszervezés, technikai, technológiai korszerűsítés, fejlesztés következtében megszűnő tevékenység miatt fel-

A működőképesség határán...

A Postai Dolgozók Szakszervezete alakuló kongresszusa utáni első ülését 1990. július 12-én tartotta a titkárok országos tanácsa. A nyári szabadságok ellenére a magas, 87 százalékos megjelenési arány egyrészt a megvitandó témák fontosságának, fajsúlyának szolt, másrészt jelzi a postás dolgozók, a szakszervezeti tisztségviselők felelősségérzetét is.

A tanácskozás az alábbi napirendi témákat: — a Magyar Posta Vállalat 1990. évi tervét,

— az éves bérfejlesztési lehetőséget,

— a javaslatot a bérfejlesztés II. ütemére és az — 1990. évi vezetői érdekeltségi rendszert,

mint összefüggőket együttesen vitatta meg.

A napirendek vitájában Főris Ferencné vezérigazgató-helyettes hangsúlyozta, hogy a MPV 1990. éves tervében levő gazdasági kockázatokat a vezetés vállalja. A tervben a 0 szaldós nyereségre törekvés tudatos, mert ami csak lehetséges, mindent bérként akarnak kifizetni a dolgozóknak.

Mindezek ellenére a hozzászólók erősen vitatták a szakvezetők álláspontját, szenvedélyesen szoltak a kis- és középvitalokban dolgozók bérhlyzetéről, s a jelenlegi bérfejlesztés mértékéről.

A postai dolgozók országos titkára, **Mundruczó Kornél** a tervvel kapcsolatban az intézőbizottság véleményét megfogalmazva hangsúlyozta, hogy a terv csak erre az évre tudja garantálni a működőképességet. Az anyag hiányosságaként említette, hogy nem tartalmaz a foglalkoztatáspolitikáról, a szak- és átképzésről — annak ellenére, hogy a középszintű igazgatósági tervekben szerepelnek e témák — központilag semmilyen elképzelést.

Az intézőbizottság nem tudta elfogadni az előterjesztés azon megfogalmazását, hogy a báziszintű szociális ellátás „biztosított”.

Ehhez kapcsolódóan többen elmondták, hogy egyre szélesebb a szakadék a lakásépítési támogatás forrása és a dolgozó igényei között. Nemrégiben még a postai szociálpolitika egyik büszkesége volt, hogy milyen széles körben és milyen mértékben tudott lakásépítési támogatást adni a rászorulóknak.

A vita a II. ütemű bérfejlesztés, valamint az 1990. évi vezetői érdekeltségi rendszer témáinál forrósodott fel. A hozzászólók — az intézőbizottság véleményével azonosan — ezt a ténylegesen 6 százalékos bérfejlesztést valóban csak II. ütemnek tudták elfogadni. Bár volt olyan felszólaló, aki konkrétan megkérdezte, hogy „mi az hogy II. ütem, hol volt az I.”.

Ilyen jövedelemviszonyok mellett többen erősen vitatták a vezetői prémiumok nagyságát és jogosságát. A szakvezetők felvetésével szemben — miszerint, ha nem részesítik megfelelő bérezésben a vezetőket, az kontraszelekcióhoz vezet — elmondták, hogy rosszul fizetett dolgozókkal viszont nem lehet a postát működtetni, s az ilyen dolgozóktól jó munkát követelni.

Végül is heves, olykor a személyeskedéseket sem nélkülöző vita után egyszerű többségi

aránytal a tervet a titkárok tanácsa úgy tudta elfogadni, hogy annak egyes részeivel egyetért, egy más részét tudomásul veszi, a lakásépítési támogatás mértékét viszont nem tudja elfogadni.

Az 1990. évi bérfejlesztés II. ütemét pedig csak úgy tudja elfogadni, ha ez az évi béralku egyik állomása. További szakmai költségelemzés szükséges ahhoz, hogy az éves bérfejlesztés a 16 százalékot elérje, vagy megközelítse azt. A szakmai vezető állásfoglalása szerint költségsökkentést bérmegetarítás címén nem ismernek el a postaszervezetek.

Ugyanakkor a titkárok országos tanácsa a szakmai vezetők felőlös nyilatkozatai alapján úgy itéli meg, hogy a megfelelő mértékű bérfejlesztéshez mindenképpen külső erőkhöz, kormányzati szervekhez kell fordulni.

A titkárok országos tanácsa felkéri a Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetségét, hogy a kormányzati szerveknél a posta működőképességének garantálására a megfelelő lépéseket tegye meg.

A szakmai előterjesztésben szereplő vezetői érdekeltségi rendszert a titkárok országos tanácsa nem fogadta el.

Ezt követően hosszas vita, majd rendkívüli szünet következett. Az intézőbizottság a vezetői érdekeltségnél olyan javaslatot hozott, miszerint a vezetői prémiumok előlegét abban az esetben lehet kifizetni, ha a III. negyedév végén esély van a 16, de minimum a 14 százalékos bérfejlesztésre. Erről a javaslatról a gazdasági vezérigazgató-helyettes elmondta, hogy nem lát reális esélyt ilyen mértékű bérfejlesztésre.

Olyan felvetés is volt, hogy teljesen töröljék el a vezetői prémiumokat, kérdezzék meg a vezetőket, hogy hajlandók-e csak az alapbérüket dolgozni. A tanácskozás mind az intézőbizottság javaslatát, mind ez utóbbit elvetette.

Végül is **dr. Kertész Pál** vezérigazgató módosító javaslatát fogadta el a tanácskozás, mely a vezetői érdekeltségi rendszert az idén változatlan formában kívánja működtetni, 1991-ben pedig az alapbérbe fogják beépíteni.

A Szegedi Postaigazgatóság küldöttjei mindhárom téma szavazásánál különvéleményt nyilvánítottak, hangsúlyozva, hogy az igazgatósági szintű tervet sem fogadják el, ez nem jelent meg a központi tervanyagban sem, így nem áll módjukban elfogadni a tervet, ebből következően a bérfejlesztést és a vezetői érdekeltségi rendszert sem.

Az országos tanácskozás ekkor már hetedik órája ülésezett, és még két napirendi pont volt hátra. Nevezetesen a kollektív szerződésnek az üzemi előterjesztéssel kapcsolatos módosítása, valamint a Magyar Posta Vállalat Munkavédelmi Szabályzatával kapcsolatos vita. (A jelenlegi munkavédelmi szabályzat 1990. XII. 31-ig hatályos.)

A testület két táborra szakadt. Az egyik tábor el tudta fogadni a szakmai előterjesztést, a pénzbeni megváltás fokozatos bevezetését, míg a másik tábor a jogszabályok adta maximális lehetőség, a havi 500 forint kifizetése mellett kardoskodott.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Ágazati Kollektív Keretszerződés

(Folytatás az 1. oldalról.)

- szabaduló munkaerő elhelyezésében a b) — d) bekezdés szerint együttműködnek.
- b) Elsősorban a dolgozó létszámcsökkentésénél, illetve — figyelemmel a dolgozó lakóhelyére és szakképzettségére is — a szerződést aláíró feleknél kell másik munkahelyet felajánlani.
- c) Amennyiben a felszabaduló létszám elhelyezése a b) bekezdés szerinti munkaerő-átcsoportosítással nem oldható meg, az illetékes munkaerő-közvetítő szerv segítségével törekedni kell másik megfelelő munkahely biztosítására.
- d) A több dolgozót érintő szervezési intézkedést, létszámleépítést a partner szakszervezeti szervvel előzetesen egyeztetni kell. A döntést követően a postaszerv vezetője termelési tanácskozáson, vagy más alkalmas módon köteles tájékoztatni a kollektívát. A dolgozókat az elhelyezésük érdekében tett intézkedésekről folyamatosan értesíteni kell.
2. **Felmondási idő:**
- a) A szerződés hatálya alá tartozó munkáltatóknál a Munka Törvénykönyvének a munkaviszony megszüntetésére vonatkozó szabályait az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:
- 5 évig terjedő munkaviszony esetén 15 nap,
 - 5—10 évig terjedő munkaviszony esetén 4 hét,
 - 10—20 évig terjedő munkaviszony esetén 6 hét,
 - 20—30 évig terjedő munkaviszony esetén 8 hét,
 - 30 éven felüli munkaviszony esetén 12 hét.
- A felmondási idő meghosszabbodik:
- a vezetőállású dolgozóknál 4 héttel,
 - a nyereség alakulására jelentős befolyást gyakorló munkakörökben dolgozóknál pedig 2 héttel. Utóbbiak körét a kollektív szerződésben (függelékben) kell meghatározni.

b) A munkaviszonynak a munkáltató által felszámolás, átszervezés, átalakulás miatt történő megszüntetése esetén a felmondási idő egységesen 6 hónap.

3. **Felmentési idő:**

A dolgozót munkaviszonyának:

- a munkáltató által történő megszüntetése esetén legalább a felmondási idő felére,
- a munkáltató átszervezése, felszámolása, átalakulása esetén a munka alól a felmondási idő teljes idejére fel kell menteni.

4. **Áthelyezés:**

Szerződő felek közötti munkahely-változtatás csak áthelyezéssel történhet.

5. **Korengedményes nyugdíjazás:**

Átszervezés, felszámolás és átalakulás esetén a munkáltató köteles a jogszabály által előírt feltétellel rendelkezni dolgozóknál, akiknél az öregségi nyugdíj eléréséig kettő vagy kevesebb év van hátra, a korengedményes nyugdíjazáshoz hozzájárulni.

6. **Végkielégítés:**

a) Ha a munkáltató szünteti meg a dolgozó munkaviszonyát a dolgozónak fel nem róható okból, a munkáltatótól eltöltött idő és áthelyezés esetén az azt megelőző munkaviszony ideje függvényében a dolgozót megillető végkielégítés legalább a következő:

munkaviszony ideje	végkielégítés összege
5 év	1 havi átlagkereset
6—10 év	3 havi átlagkereset
11—15 év	5 havi átlagkereset
16—20 év	8 havi átlagkereset
20 év felett	1 évi átlagkereset

A 6 hónapot meghaladó töredékévet egész évnek kell számítani.

b) A vállalat tevékenységéből eredő (átszervezés, felszámolás, átalakulás, technológiai, technikai váltás) munkaviszony-megszűnés esetén végkielégítésként 1 évi átlagkereset illeti meg a dolgozót.

c) A végkielégítés nem zárja ki a felmondás, felmentés intézkedését.

7. Csak különösen indokolt esetben mondhat fel a munkáltató a pályakezdőknek a munkaviszony létesítését követő 1 éven belül.

VI.

Foglalkoztatáspolitikai

- A foglalkoztatási biztonság megőrzése céljából a technológiai, technikai váltást megelőzően a meglévő szakemberállományt átképzésben, továbbképzésben kell részesíteni.
- Az átképzésbe, továbbképzésbe bevonandó dolgozók közül előnyben kell részesíteni a munkáltatónál 5 évnél hosszabb munkaviszonnyal rendelkezőket, valamint azokat, akiknek ez a munkáltató az első munkahelye.
- A tanulmányi szerződésnél előnyben részesítés szabályait a vállalati kollektív szerződésben kell rögzíteni. Az érintett dolgozó bérét a tanulmányi szerződésben szereplő időre legalább a vele azonos munkakörű dolgozók átlagával megegyező mértékben kell megállapítani.

VII.

Munkaidő

- A munkaidő általában heti 40 óra, 5 napos beosztással: A munkaidő heti, havi és éves mértékét, valamint az általánostól eltérő munkaidőjű munkaköröket a vállalati kollektív szerződésben kell rögzíteni.
- A munkarend kialakításához, azok módosításához az illetékes szakszervezeti szerv egyetértése szükséges.

VIII.

Munka- és munkával nem töltött idő díjazása

- A munkáltatónál alkalmazandó bérformákat és az ezekhez tartozó munkaköröket, továbbá az alkalmazott ösztönző és prémiumrendszereket a vállalati kollektív szerződésben kell meghatározni.
- A minimális béreket (mely 1990-ben 5100 Ft/hó) a mindenkori társadalmi minimumnak megfelelően a vállalati kollektív szerződésben kell meghatározni.
- Ha a dolgozó a munkáltató hibájából nem tud munkát végezni, erre az időre (állásidő, várakozási idő) legalább a besorolás szerinti személyi alapbére illeti meg.

IX.

Béren felüli juttatások

A szerződő felek a dolgozók szociális biztonságának megőrzése, létbiztonságának növelése végett gondoskodnak dolgozóik szociális

ellátásáról. A szociális juttatásokat úgy kell biztosítani, hogy a juttatások elért színvonala ne csökkenjen, illetve a vállalat jövedelmi pozíciójának javulásával arányosan fejlődjön. A jóléti és szociális juttatásokat úgy kell felhasználni, hogy az ellátásbeli különbségek csökkenjenek.

A szociálpolitikai szempontból különösen érintett rétegek szociális gondjainak enyhítésében a differenciálás elve érvényesüljön.

1990-ben szociális ráfordításokra (lakásépítési támogatással együtt, de beruházás nélkül) dolgozónként minimálisan 19 200,— Ft-ot kell biztosítani.

1. **Munkahelyi étkeztetés**

Ha a munkáltatónál lehetőség van az étkeztetésre, ott az ellátást ebben a formában kell biztosítani. A dolgozói térítés összege, ha jogszabály másképpen nem rendelkezik, az egy adagra eső nyersanyagköltségnek maximum az 50%-a lehet. A pénzben nyújtott étkezési hozzájárulás feltételeit, mértékét a vállalati kollektív szerződésben kell szabályozni.

2. **Munkaruha-ellátás**

A munkaruha-juttatás szabályait a vállalati kollektív szerződésben (függelékben) kell rögzíteni. Amennyiben ilyen címen pénzbeni megváltást ad a munkáltató, azt havonta, utólag kell a havi napiárú idő és a kihordási idő figyelembevételével a bérlistán elszámolni és kifizetni.

3. **Munkásszállás**

a) A munkásszállón, illetve fizetővendég-szolgáltatónál való elhelyezés feltételeit, a térítési díj mértékét a partner szakszervezeti szerv egyetértésével az egy férőhely fenntartási költségének figyelembevételével kell szabályozni a vállalati kollektív szerződésben.

b) A munkásszálló helyett nyújtott albréti (szállásmegváltási) díj mértékét a vállalati kollektív szerződésben (függelékben) kell rögzíteni.

4. **Lakásépítési támogatás**

A szerződő felek dolgozóik részére lakásépítési támogatást nyújtanak. A támogatás elveit, az évente erre fordítható keretösszegeket a vállalati kollektív szerződésben kell meghatározni.

A támogatás során előnyben kell részesíteni az első lakást megszerző dolgozókat. A támogatás odaítélésénél figyelembe kell venni a dolgozó munkavégzését, lakáskörülményeit, jogos lakásigényének mértékét, továbbá jövedelmi, vagyoni és szociális helyzetét.

Amennyiben a dolgozó munkaviszonya neki fel nem róható okból, illetve áthelyezéssel szűnik meg, a törlesztéseket a szerződésben foglaltak szerint kell teljesíteni.

5. **Vállalati üdültetés**

Az üdültetés formáit és feltételeit a vállalati kollektív szerződésben kell szabályozni. Vállalati üdültetésre 1990-ben dolgozónként minimálisan 1500,— Ft-ot kell biztosítani.

6. **Természetbeni juttatások**

„A” Táviró- és távbeszélő-kedvezmény (PSZDK)

A főfoglalkozású dolgozó a rendszeres használatában levő helyiségben PSZDK jellegű távbeszélő-állomás felszerelésére, illetve teljes díjú állomásnak ilyen jellegű állomással való átminősítésére jogosult.

Évi 3000 forint keretösszegig a postahivatalban veheti igénybe a kedvezményt a dolgozó munkaviszonya első napjától, ha

a) PSZDK jellegű távbeszélő-állomásnak nem előfizetője és napi négy óránál magasabb órászámmal van foglalkoztatva. Évi 1500 forint keretösszegig a postahivatalban veheti igénybe a kedvezményt a napi négy, vagy ennél kevesebb órászámmal foglalkoztatott dolgozó.

A határozott időre alkalmazott dolgozó az évi 3000 forint, vagy 1500 forint keretösszeget a munkaviszonyban töltött hónapok arányában veheti igénybe.

Évi 600 forint keretösszegig a postahivatalban is igénybe veheti a kedvezményt az 1. bekezdésben meghatározott dolgozó.

PSZDK állomás esetében:

a) beruházási hozzájárulás a fő- és ikerállomásért a jogszabályban meghatározott összeg 25%-a.

Ez a kedvezmény a dolgozót a távbeszélő-állomás létesítésének formájától függetlenül megilleti.

b) a havi előfizetési díj az állomásért, a mellékberendezésért, illetve ezek vonaláért, a szolgálat szünetelése alatti összeköttetésért az árrendelkezésekben meghatározott díj 25%-a.

c) az állomásról igénybe vett beszélgetési időegység (helyi, valamint a távhívással bonyolított belföldi távolsági beszélgetés) és az ébresztés díja a díjszabásban meghatározott díj 25%-a.

d) az állomásról kézi kapcsolással kért belföldi távolsági beszélgetés díja a díjszabásban meghatározott díj 25%-a. A díjkedvezmény nem terjed ki a hívott költségére kért (R) beszélgetésre.

e) az állomásról belföldre feladott távirat szódija és a különszolgáltatások díja a díjszabásban meghatározott díj 25%-a. A díj-

kedvezmény nem terjed ki arra, ha a távirat fizetett válasszal jár (RP...), a rézkarc disztávira (RK, RSZ), valamint az alkalmi kézbesítés (ALK) különszolgáltatások díjára.

Postahivatalban történő igénybevétel esetén:

a) a kézi kapcsolással kért belföldi távolsági beszélgetés díja — távhívó viszonylatban is — a díjszabásban a kézi kapcsolású beszélgetésre meghatározott díj 25%-a. A díjkedvezmény nem terjed ki a hívott költségére kért (R) beszélgetésre. Távhívó viszonylatban kézi kapcsolási pótdíj nem számítható fel.

b) a belföldre feladott távirat szódija és a különszolgáltatások díja a díjszabásban meghatározott díj 25%-a. A díjkedvezmény nem terjed ki a távirat fizetett válasszal (RP...), a rézkarc disztávira (RK, RSZ), valamint az alkalmi kézbesítés (ALK) különszolgáltatások díjára.

A díjkedvezményt az igényjogosult és a vele közös háztartásban élő családtagok vehetik igénybe.

„B” Csomagkedvezmény

A kedvezmény igénybevételére a dolgozók évente 2400 kg mértékben jogosultak.

Az „A” és „B” pont szerinti kedvezmény a nyugdíjast (öregségi, rokkantsági nyugdíjas, továbbá a dolgozó után özvegyi nyugdíjat élvező személy) a munkaviszonyban állókkal azonosan illeti meg.

A természetbeni juttatásokat a szolgáltatást nyújtó részére a többi gazdálkodó szervezet a költségeket (elmaradt bevételt) megtéríti.

7. **Törzsgárdaszabályzat**

Törzsgárdatagság szempontjából a szerződő feleknél szolgálati időnek kell tekinteni az 1990. január 1. előtt a Magyar Postánál törzsgárdaidóként elismert éveket.

A törzsgárdatagsággal kapcsolatos részletes feltételeket a munkáltatói törzsgárdaszabályzatok tartalmazzák.

8. **Postás Hűség Alapítvány**

A postától 1989. január 1-jétől öregségi, rokkantsági nyugdíjba vonult — legalább 20 éves törzsgárdatagsággal rendelkező — dolgozókat a nyugdíjazásuk utáni 12 teljes hónap elteltét követő hónapban, majd életük végéig, illetve mindaddig, amíg nyugdíjasok, folyamatosan minden hónapban a Postás Hűség Alapítvány által nyújtott nyugdíj-kiegészítő szociális támogatás illeti meg.

A támogatás csak saját jogon jár. A nem főfoglalkozású postai dolgozóknak, illetve az 1989. január 1. előtt nyugdíjazottaknak — alapítványi vagy hiányában — a támogatás méltányosságából sem folyósítható.

A nyugdíj-kiegészítő szociális támogatás folyósítására — az (1)—(2) bekezdésben meghatározott feltételekkel — minden hónap 5. napjáig kerül sor.

A támogatás mértéke havonta:

30 vagy ennél több éves törzsgárdatagság esetén	1100 Ft,
25—29 éves törzsgárdatagság esetén	900 Ft,
20—24 éves törzsgárdatagság esetén	800 Ft.

Az alapul szolgáló törzsgárdatagság megállapításánál kizárólag a nyugdíjazásig ténylegesen megszerzett törzsgárdaidó vehető figyelembe. A foglalkozási baleset, foglalkozási megbetegedés miatt rokkantsági nyugállományba helyezett dolgozók törzsgárdaidóját azonban úgy kell számítani, mintha a nyugdíjkorhatár betöltéséig dolgozott volna.

A nyugdíj-kiegészítő szociális támogatás mértékét — figyelemmel a nominálbérek, illetve a nyugdíjak időközben bekövetkezett növekedésére — rendszeresen felül kell vizsgálni, ezért a Postás Hűség Alapítvány részére átadott vagyont a lehetőségekhez mérten — fel kell emelni.

Megvalósulásának költségeit a gazdálkodó szervezetek létszám-arányosan, közösen viselik.

9. **Jogsegélyszolgálat**

A szakszervezet a dolgozók részére biztosítja az ingyenes jogsegélyszolgálat igénybevételének lehetőségét.

A munkáltató a jogsegélyszolgálat költségeinek fedezésére szolgáló — egyéb költségek terhére elszámolt — pénzügyi keretet biztosítja, melyet kollektív szerződésben (függelékben) kell meghatározni.

A jogsegélyszolgálat vezetőjének besorolása — ha a szükséges feltételekkel rendelkezik —, továbbá a részére biztosított kedvezmények azonosak az adott szerv jogi osztályvezetőjével.

X.

Záró rendelkezés

A vállalati kollektív szerződések jelen szerződésben foglaltaktól csak a munkavállalók előnyére térhetnek el.

(Folytatás az 1. oldalról.)

A vidéki küldöttek egy része a vonatindulások miatt kénytelen volt elhagyni a tanácskozást. Az üzemi étkeztetés témájánál így a határozatképesség már nem volt meg.

A tanácskozás végén a vezérigazgató közölte, hogy a szakma egoldaldaluan augusztus 1-jétől vállalja egységesen 300 forint térítés fizetését. (Ez nem jelenti automatikusan a ksz módosítását.)

A küldöttek egyik része tapsolt, mások bosszúsán hagyták el a tanácsstermet. Távoztában egy-másik küldött úgy fogalmazott: „Talán nemcsak a posta működőképessége forog veszélyben...”

Rendkívüli intézőbizottsági ülés a PDSZ-nél

A PDSZ intézőbizottsága július 17-én rendkívüli ülésen vitatta meg a 12-1 titkárok országos tanácsa ülésének tapasztalatait, valamint az ülést a megfogal-

mazódott tagsági véleményeket. A testület jogosnak ítélte meg a tagság kritikáját. A tör-téntekből az intézőbizottság az alábbi következtetéseket vonta le:

— a tanácskozásokat megelőző időszakban az előkészítő munkában meghatározó tényezőként kell figyelembe venni a területi véleményeket, hangsúlyozottan meg kell jelenniük a véleményeknek az intézőbizottság ajánlásaiban;

— az egyes tanácsulésekre nem szabad nagy jelentőségű, az összdolgozót érintő kérdéseket ilyen számban összezsúfolni;

— az ülések mindenkori vita-vezetőjének tiszta, logikus és követhető módszert kell alkalmaznia a vita egészénél és különösen a szavazásoknál;

— a PDSZ vezető tisztségviselőjének esetenként vállalnia kell a közvetlen beavatkozást a vita menetében, a demokratikus szabályok tiszteletben tartása mellett;

— az 1990. évi tervkészítési gyakorlat egyenlenségei is nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy számos szélsősé-

ges vélemény fogalmazódott meg a tanácsulésen.

Az intézőbizottság a történeteket értékelve a következő szakmai intézkedéseket kéri a Magyar Posta Vállalat vezérigazgatójától:

● a Szegedi Postaigazgató-ság vezetője a módosított igazgató-sági tervet terjessze a szakszervezeti testület elé **véleményezésre**;

● a titkárok országos tanácsa tudomásul vette a vezetői érdekeltségi rendszer 1990. évre szóló szabályozását, ugyanakkor elengedhetetlenül szükségesnek tartja, hogy a III. negyedév végéig a tanácsulés elé kerüljön az a szakmai bérelemzés, amelynek alapján el lehet kezdeni a prémiumrendszer alapjában történő differenciálását és arányos beépítését;

● az intézőbizottság hangsúlyozottan kéri a vezérigazgatót, hogy a vállalat területén a nagy létszámot foglalkoztató — és az ismert körülmények között élő és dolgozó — területi igazgatóságoknál segítse elő a partneri joggyakorlás objektív személyi feltételeit.

— **meszlényi** —

TDSZSZ-értekezlet

A Távközlési Dolgozók Szabad Szakszervezete első országos titkári értekezletét tartotta július 17-én. Napirenden szerepelt a Távközlési Vállalat 1990. évi adózott eredményének felhasználása és a szociálpolitikai terv. A testület az adózott eredmény felhasználását csak előzetes tájékoztató anyagként tudta elfogadni, miután a tervet a vállalat vezetői nem terjesztették a szakszervezeti testület elé.

A szociálpolitikai tervet úgy értékelte, sokat tesznek azért, hogy a dolgozók részére minél teljesebb szociális ellátást nyújtsanak. Ugyanakkor a testület elfogadhatatlannak és ebben a formában dolgozó vitára alkalmatlannak tartja, hogy az öngélelyezést a nyugdíjasokra nem kívánják kiterjeszteni. Ebben többször vita után is hajthatatlan maradt a szakmai vezetés. Megengedhetetlennek tartotta a testület, hogy mind a hűség-alapítványból, mind pedig az öngélelyezésből kimaradjanak azok a volt dolgozók, akiknek több évtizedes munkája alapozta meg ezeket a lehetőségeket. Végezetül a titkárok állást foglaltak abban, hogy az étkezési hozzájárulás módosítása, valamint a bázisszintű lakásépítési keretek kiosztása a jelenleg érvényes kollektív szerződéssel nem ellentétes, így ezek vitára bocsátása, illetve kiadása megtörténhet.

— **barabás** —

A Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének Alapszabálya

(A szövetség alakuló kongresszusán, június 16-án módosított és jóváhagyott szöveg.)

1. §

Általános rendelkezések

1. A szövetség a postai, a távközlési és műsorszóró tevékenységhez kapcsolódó, vagy az ezekhez közelálló munkavállalók szakmai szakszervezeteinek önkéntes, demokratikus társulása.

2. A szövetség neve: Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége.

3. A szövetség jogutódja — és egyben elismeri más szervezetek jogutódítását — az 1945. február 21-én alakult Postások Szabad Szakszervezetének és a Postások Szakszervezetének.

4. A szövetség képviselője: a szövetség elnöke.

5. A szövetség országos társadalmi szervezet, jogi személy. Székhelye: Budapest XIV., Cházár András u. 13. 1146

6. A szövetség hivatalos pecsétje: körbélyegző, köriratában a szövetség neve, közepén a jelvénye, mely azonos a Postások Szakszervezetének jelvényével, de a szövegmezőben a szövetség nevével.

7. A Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének lapja: a Postai és Hírközlési Dolgozók Lapja. A lap gazdája és kiadója a szövetség.

2. §

A szövetség célja

1. A közös célok megvalósításához, érvényesítéséhez nélkülözhetetlen szakszervezeti egység megteremtése.

2. A különböző szakmai rétegek érdekeinek megvalósításához a szövetség erejének biztosítása.

3. Az eddig elért szakszervezeti jogok megőrzése, és a tagság érdekeinek megfelelő új érdekvédelmi és érdekvédelmi jogok megszerzése és érvényesítése.

4. A munkavállalói érdekek védelmében a privatizáció társadalmi — dolgozói közösség — ellenőrzése.

5. A munkavállalók és a munkanélküliek élet- és munkakörülményeit érintő kérdésekben következetes képviselő.

6. A nyugdíjasok, a tanulók és a pályakezdekők életkörülményeit érintő kérdésekben érdekvédelem és érdekvédelmi tevékenység.

3. §

Feladatai

1. Képviseli a szövetséghez tartozó tagság egészének, vagy egyes rétegeinek valós érdekeit, kormányzati, országos hatáskörű szerveknél és a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségénél, a feladatkörébe utalt témákban.

2. Több szakmai szakszervezetet érintő kérdésben — a szakmai szakszervezetek kezdeményezésére egységes állásfoglalást alakít ki.

3. Közösen fellép minden olyan szervezettel, amelynek céljai — az adott helyzetben — egybeesnek a szövetség tagságának érdekeivel.

4. A legmesszebbmenőkig harcol a sérelmes döntéshozatal ellen, és minden rendelkezésre álló eszközzel érvényesíti a tagság érdekeit.

5. Eltérő álláspontjának a nyilvánosság fórumain következetesen hangot ad.

6. Az egyes tagszervezetek érdekvédelmi törekvéseinek támogatása, tevékenységük segítése, együttműködésük, akcióik koordinálása.

7. A szövetséget alkotó tagszervezetek vagyonának kezelése, gyarapítása.

8. A szövetséget alkotó tagszervezetekkel együtt a nemzetközi orientáció kialakítása, és a nemzetközi munka összefogása.

9. A szövetségi információs és tájékoztatói rendszer működtetése.

10. A szövetség szervezetének — mozgalmi léttel összefüggő — szervezési és adminisztrációs ügyeinek intézése.

11. Minden olyan egyéb feladat intézése, mellyel tagszervezetei megbíznak.

4. §

Működésének alapelvei

Alapelvei: önállóság, önkéntesség, demokrácia, konszenzusra való törekvés, szolidaritás, nyilvánosság.

1. A szövetség tagszervezetei, tagságukat közvetlenül érintő kérdésekben a szakszervezeti álláspontot önállóan határozzák meg.

2. A szövetség az önállóság tiszteletben tartása mellett a szakszervezetek cselekvési egységére, összefogására és összetartására törekszik.

3. Az önkéntesség, amely magában foglalja a belépés, a kilépés és a közösségekben végzett tevékenység szabad elhatározását.

4. A demokrácia, azaz minden döntés és cselekvés forrása, a tagság akaratára. Ennek értelmében biztosítja a szövetséghez tartozó tagszervezetek önkéntes véleménynyilvánítását, s annak megismerését. Elősegíti az egyeztetett közös érdekvédelmi és -képviseletet.

5. A szolidaritás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

6. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

7. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

8. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

9. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

10. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

11. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

12. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

13. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

14. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

15. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

16. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

17. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

18. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

19. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

20. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

21. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

22. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

23. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

24. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

25. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

26. A szavazás elve a jogosultak egyetértésben hozott döntése. A szavazásnál a tartózkodás nem akadályozza a konszenzus létrejöttét, kivéve, ha a tartózkodás aránya a szavazásban részt vevők 1/3-át meghaladja.

5. A szövetségi tagság megszűnik:

- kilépéssel,
- kizárással,
- szakmai szakszervezet megszűnésével.

A kilépési szándékot a szövetségi tanácsnak kell bejelenteni. A szándék bejelentése és a kilépés hatályba lépése közötti 3 hónap alatt az érintett tagszervezetek jogai és köteleességei még fennállnak.

Kizárható az a tagszervezet, amelyik nem tesz eleget vállalt köteleességeinek:

- kizárást bármely tagszervezet, valamint a gazdálkodást ellenőrző bizottság indítvánnyal kezdeményezheti a szövetségi tanácsnál,
- a kizárástól a szövetségi tanács konszenzussal dönt. [A szavazásban a kizárást kezdeményező és a kizárást javasolt tagszervezet(ek) nem vehet(nek) részt.],
- a kizárt tagszervezet a kongresszushoz fellebbezhet. A fellebbezési időszak alatt a kizárt tagszervezet jogai és köteleességei szünetelnek.

6. A szövetséghez tartozó tagszervezetek jogai:

- a szövetség testületébe képviselőket delegálni,
- kérdéseket, javaslatokat, indítványokat tenni a szövetség tisztségviselőihez, testületeihez, továbbá tájékoztatást, felvilágosítást, beszámoltatást kérni tőlük a szövetség bármely tevékenységéről,
- a szövetség szolgáltatásait igénybe venni,
- érdekvédelmi eljárásokat kezdeményezni, ahhoz a szövetség támogatását, vagy szövetségi képviseletet igényelni, kiadványaikon a szövetségi tagság tényét feltüntetni,
- szövetségi tagságuk megtartásával egymástól függetlenül is — átmeneti vagy tartós — szövetségre lépni más érdekvédelmi szervezetekkel, feltéve, hogy az így létrejött kapcsolat nem ellenkezik a szövetség programjával és alapszabályával.

7. A szövetséghez tartozó tagszervezetek köteleességei:

- támogatni, előmozdítani a szövetség eredményes működését,
- megtartani a szövetség alapszabályát,
- részt venni a szövetség mindazon tevékenységében, amelyben a közreműködést elvárta,
- a szövetség fenntartásához, működéséhez, az alapszabályban meghatározott mértékben anyagilag hozzájárulni.

6. §

A kongresszus

A kongresszus a szövetség legmagasabb szintű képviseleti szerve. Hatáskörébe tartozik minden olyan kérdés elbírálása, amely a szövetség szervezetét, működését alapvetően befolyásolja, vagy amelyből a szövetségre néző kötelezettség keletkezik.

A kongresszus hatásköre:

a) tagszervezetek konszenzusával:

- a szövetség megalakulása, feloszlása,
- elfogadja, szükség esetén módosítja az alapszabályt,
- meghatározza a szövetség főbb céljait és programját,
- elfogadja a szövetségi tanács, a gazdálkodást ellenőrző bizottság jelentését az általuk végzett munkáról,
- dönt a tagszervezetek csatlakozásának elutasításával, illetve kizárással kapcsolatos fellebbezésekről,
- meghatározza a nemzetközi tevékenység főbb elveit és irányait,
- határoz a kongresszus elé kerülő indítványokról, panaszokról,
- dönt más érdek-képviseleti szerv, illetve szövetséghez történő csatlakozásról, kilépésről;

b) a kongresszus titkosa, többségi szavazattal megválasztja a szövetség tisztségviselőit:

- megválasztja a szövetség elnökét, a gazdálkodást ellenőrző bizottság elnökét;

c) a kongresszus működése:

- a kongresszus összehívására 5 évenként kerül sor [indítvánnyal rendkívüli kongresszus összehívása bármikor kezdeményezhető. Az indítvány lehetőségét ad a szövetséghez tartozó tagszervezeteknek arra, hogy az általuk szükségesnek tartott kérdésekben a kongresszust (szövetségi tanácsot) állásfoglalásra kötelezzék. Ehhez a tagszervezetek, vagy a tagság 1/3-ának a kezdeményezése szükséges];
- a kongresszus összehívását legalább 2 hónappal előbb meg kell hirdetni (kivéve a rendkívüli kongresszust),
- a kongresszus akkor határozatképes, ha a tagszervezetek 2/3-a és a küldöttek 2/3-a jelen van. (Határozatképtelenség esetén a kongresszust 15 napon belül ismét kell hívni);
- a kongresszus teljes jogú résztvevői: tagszervezetek küldöttei (egy-egy fő),
- alapszervezetek küldöttei (egy-egy fő),
- szövetségi tanács tagjai;
- tanácskozási jogú résztvevői: gazdálkodást ellenőrző bizottság elnöke, tagjai, illetve akiket a szövetségi tanács meghív.

7. §

A szövetségi tanács

A szövetségi tanács két kongresszus között a szövetség képviseleti testülete, a tagszervezetek közös érdekegyeztető fóruma.

A szövetségi tanács hatásköre:

- a) a szövetségi tanács tagjainak konszenzusával
 - kialakítja a szövetség éves programját, állást foglal a napirenden levő érdekvédelmi, érdek-képviseleti, társadalmi, gazdasági, szociális- és művelődéspolitikai kérdésekben,
 - elfogadja a szövetségi tanácsülés közötti tevékenységről szóló szövetségi titkársági beszámolót,
 - állást foglal a szövetségi szintű sztrájkokról, amely döntés nem sértheti a tagszervezetek önkéntességét,
 - meghatározza a szövetség pénzügyeivel, vagyonkezelésével kapcsolatos alapvető elveket,
 - elfogadja a szövetség éves gazdálkodását, költségvetését,
 - dönt a tagszervezet(ek) csatlakozásának elfogadásáról, kizárásról,
 - dönt a szövetségi kongresszus összehívásáról, meghatározza helyét, időpontját, napirendjét,
 - az indítvány(ok)-ról állásfoglalást alakít ki,
 - dönt a szövetségi iroda létrehozásáról, meghatározza felépítésének elveit,
 - meghatározza a szakszervezeti tisztségviselők és alkalmazottak munkafeltételeit, és az alkalmazottak számát,
 - egyetért a szövetségi szintű ágazati kollektív szerződés megkötésében.
- b) a szövetségi tanács tagjainak többségi szavazatával:
 - gyakorolja a szövetség tisztségviselőivel kapcsolatban (elnök) munkáltatói jogokat,
 - dönt a két kongresszus között a megüresedett tisztségviselői helyek betöltéséről,
 - megbizta a szövetség főpénztárosát (vagyongazdát) és a szövetségi lap felelős szerkesztőjét.
- c) a szövetségi tanács kötelessége:
 - a szövetségi tanács szükség szerint, de legalább negyedévenként ülésezik. (A szövetségi tanács összehívása a tagok legalább 1/3-ának indítványával kezdeményezhető),
 - a szövetségi tanács határozatképes, ha a tagjainak 2/3-a jelen van,
 - a szövetségi tanács üléseiről emlékeztető készül, amit a szövetségi tanács tagjainak 10 napon belül meg kell küldeni;
 - a szövetségi tanács teljes jogú résztvevője:
 - a szövetség elnöke,
 - a szakmai szakszervezetek országos titkárai,
 - a szakmai szakszervezetek középszervei titkárai,
 - a Műsorszóró Dolgozók Szakszervezete Intéző Bizottságának egy tagja,

- önálló tagszervezetek delegáltjai (1-1 fő),
 - a szakmai, foglalkozási tagozatok vezetői.
- Tanácskozási jogú résztvevői:
- a gazdálkodást ellenőrző bizottság elnöke,
 - és akiket a szövetség titkársága tanácskozási joggal meghív.

8. §

Szövetségi titkárság

A szövetségi tanács két ülése között az operatív feladatok ellátása a szövetségi titkárság feladata.

Munkájáról rendszeresen beszámol a szövetségi tanácsnak.

A szövetség dolgozói felett a munkáltatói jogot gyakorolja.

A szövetségi tanács határozata alapján tárgyal a szövetségen kívüli jogutód szakszervezetekkel a jogelőd szakszervezet vagyonának felosztásáról. Összehívja a szövetségi tanácsot.

A szövetségi titkárság teljes jogú résztvevői:

- a szövetség elnöke,
- a szakmai szakszervezetek országos titkárai,
- önálló tagszervezetek 1 közös képviselője.

Tanácskozási jogú résztvevői:

- akiket a szövetségi titkárság tanácskozási joggal meghív.

A szövetségi titkárság működése:

- üléseire kéthetenként, illetve szükség szerint kerül sor,
- határozatképes, ha tagjainak 2/3-a jelen van,
- döntéseit, állásfoglalásait konszenzussal hozza,
- a titkárság összehívását a titkárság tagjai soron kívül kezdeményezhetik,
- a szövetségi titkárság üléseiről emlékeztető készül, amit a szövetségi tanács tagjainak 10 napon belül meg kell küldeni.

9. §

Gazdálkodást ellenőrző bizottság

Feladata a szövetség gazdálkodásának, pénzügyeinek folyamatos ellenőrzése. Tevékenységéről rendszeresen tájékoztatást ad a szövetségi tanácsnak és beszámol a szövetségi tanács kongresszusnak.

A gazdálkodást ellenőrző bizottság saját működését, ügyrendjét önállóan alakítja ki. Elnökét a kongresszus választja, tagjait a tagszervezetek delegálják.

10. §

Munkabizottságok

Feladatuk a szövetség testületeinek segítése, egy-egy meghatározott témában, a szövetségi tanács megbízása alapján.

11. §

A szövetség tisztségviselői

A szövetség elnöke

A szövetség hivatalos képviselője. Az elnök egy személyben felelős a szövetség testületeinek szabályszerű működéséért, gyakorolja azokat a munkáltatói jogokat, amellyel a szövetségi tanács megbízta.

Képviseli a szövetséget a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségében, a kormányzati szervek munkaértekezletein, a nemzetközi kapcsolatokban.

Két szövetségi titkársági ülés között a szövetségi titkárság utólagos jóváhagyási kötelezettsége mellett, állást foglal a szövetségi titkárság hatáskörébe tartozó ügyekben.

Közvetlenül irányítja a főpénztáros és a felelős szerkesztő munkáját, valamint a szövetség szakértőinek tevékenységét.

Irányítja, ellenőrzi a szövetség operatív folyamatos ügyintézését. A szövetségi főpénztárosa (vagyongazda).

A szövetségi tanács nevezi ki.

Feladata a szövetség vagyonának hasznosítása, gyarapítása, a törvényes vállalkozási lehetőségek maximális kihasználásával. Munkájáról folyamatosan tájékoztatja a szövetség elnökét, szükség szerint beszámol a szövetség titkárságának.

12. §

A szövetség pénzügyi alapjai és gazdálkodása

— A szövetség megalakulásával a jogelőd Postások Szakszervezetének meglévő vagyona a szövetség és jogutód szakszervezetek osztatlan közös vagyonát képezi (törzsvagyon), eszmei felosztását valamennyi érintett szakszervezetek között külön melléklet tartalmazza.

— A szövetség működésének anyagi feltételeit létszámarányosan biztosítják.

— A szövetség működésének alapjait a tagszervezetek tagsági díja és az egyéb forrásokból származó bevételek képezik.

— A szövetség a törvényesség és a nyilvánosság biztosításával elfogadhat egyéb anyagi támogatásokat.

— A szövetség takarékos gazdálkodása a tagszervezetek közös ügye.

— A szövetség a törvényes előírások szerint végzett tevékenységéről köteles elszámolni.

— A szövetségből való kilépés, vagy kizárást követően a tagszervezet csak a behozott mértékig követhető, a törzsvagyonnövekményt azonban ki kell adni.

— Kizárt, vagy kilépett tagszervezet jogai és köteleességei a hatálybalépésig fennállnak.

Mundruczó Kornél
Postai Dolgozók Szakszervezete

Böti László
PKI Hírközlési Kutató és Fejlesztő Kft. Szakszervezete

Sipos Józsefné
PT Múzeumi Alapítvány Szakszervezete

Bagdy Dániel
POTI Távközlési Tervező Kft. Szakszervezete

Balla László
HÍRÉP PT Építőipari Kft. Szakszervezete

Fülemmel Tiborné
PT Zenei Alapítvány Szakszervezete

Lázár András
COMEX Telefon Alközpont Kft. Szakszervezete

Egyekyi Zsolt
MABÉOSZ Szakszervezete

Takács Kálmán
KHM Hírközlési Főosztály Szakszervezete

Szabó Sándorné
Postaforgalmi Szakközépiskola Szakszervezete

Munka Béla
Magyar Műsorszóró Dolgozók Szakszervezete

Romhányi Andrásné
PT Szociális Ellátó Kft. Szakszervezete

Kovács Béláné
Postás Művelődési Központ Szakszervezete

Gricserné Heszky Enikő
Távközlési Dolgozók Szabad Szakszervezete

Csintalan Lászlóné
PT Munkaerőnyilvántartó és Nyugdíjelőkészítő Egyesület Szakszervezete

Dömötör Sándor
Postás Sport Egyesület Szakszervezete

Hajas György
Frekvenciagazdálkodási Intézet Szakszervezete

Kurinyec Imre
Puskás Tivadar Híradástechnikai Szakközépiskola Szakszervezete

Dömötörné dr. Ács Katalin
PT Főfelügyelet Szakszervezete

Máténé Szász Katalin
Békéssy György Postaforgalmi Szakközépiskola Szakszervezete

Magam választottam hivatásomat...

Egy munkával eltöltött élet során az ember több ízben is kap kisebb-nagyobb dicséreteket, kitüntetésekkel. Az elismerés még akkor is jölesik, ha az csak egy „vállon veregetés”, hát még akkor, ha egy élet munkáját értékelő kitüntetésről van szó.

Dr. Csurgai H. Józseffel, a Budapesti Postaigazgatóság beruházási és fenntartási osztályvezetőjével abból az alkalomból beszélgettünk, hogy szakmai munkájának elismeréseként a köztársaság ideiglenes elnökétől megkapta a Magyar Köztársaság Csillagrendjét.

— **Hogyan kezdődött a pályafutása? Ha jól tudom, nem postásnak készült.**

— Nem. Mivel édesapám közműves volt, én is építőipari vonalon indultam el, szinte bele születtem a malterosládába. Már 13-14 éves koromtól kezdve a nyári szünetekben édesapámmal jártam az építkezéseket, neki segítettem. Nem csoda, hogy a továbbtanulásban is az építőipart választottam. 1956-ban szereztem építész-mérnöki diplomát a Budapesti Műszaki Egyetemen. Akkoriban még az volt a szokás, hogy az egyetem hivatalból elhelyezte végzett hallgatóit. Így kerültem én vissza szülővárosomba, Székesfehérvárra, az állami építőipari vállalathoz. Hat évet töltöttem itt, majd a tanácsai építőipari vállalatához kerültem ter-

melési osztályvezetőnek. Karrierem hirtelen felfelé ivelt, mert egy év múlva a vállalat főmérnöke lettem.

— **Hogyan birkózott meg ezzel a komoly feladattal? Nem voltak kétségei, mielőtt elvállalta a megbízást?**

— Természetesen voltak. Sokat gondolkodtam azon, hogy elvállalhatom-e ezt a beosztást. Ekkor még csak harmincéves voltam, tehát igen fiatal szakembernek számítottam, a főmérnök pedig az igazgató első helyettese, tehát a vállalat második embere volt. Végül természetesen vállaltam a „kihívást”, és igyekeztem a lehető legjobban megfelelni. Új munkám sokkal átfogóbb tevékenységet követelt, mint az eddigi feladataim.

— **Milyen kapcsolata volt a munkásokkal? Hogyan fogadták, elfogadták-e a fiatal főmérnököt?**

— Ebben az időszakban mintegy 900 fizikai dolgozó munkáját irányítottam, és sikerült kedvező kapcsolatot kialakítanom velük. Soha nem szerettem a parancsoló hangot. Ha csak módomban állt, mindig kértem, a feladatokat gyakran megbeszéltem a dolgozókkal. Minden egyes munkahelyre legalább negyedévenként egyszer személyesen is elmentem, hogy lássam, hogyan haladnak a dolgok, vannak-e problémák. Akadt persze olyan is, hogy az ellentéteket csak hatalmi szóval lehetett megoldani, de az esetek túlnyomó részében az események később engem igazoltak, hiszen nem magamnak, hanem a kollektívának akartam jót. Összességében tehát elmondhatom, hogy jó kapcsolatom alakult ki a beosztottaimmal. Szakmai szempontból nem látam problémát, de a beruházási gyakorlati tapasztalat még nem elég egy 20-25 fős osztály irányításához. A kapcsolatot kialakítását és az ismerkedést úgy kezdtem, hogy az első napokban minden dolgozóval négy szemkört beszélgettem a munkájáról, végzettségéről, családi körülményeiről. Úgy tűnt, nem mindenki érti, miért csinálom ezt, de a későbbi visszhangokból ítélve, sokan jölesett, és a személyes kapcsolattartás szempontjából

— **Hogyan került Székesfehérvárról Budapestre?**

— Családi körülmények kényszerítették a fővárosba. A kislányom sajnos súlyosan nagyothalló, és csak Budapesten volt neki megfelelő iskola. Ezért döntöttünk a feleségemmel úgy, hogy eladjuk a családi házukat, feladjuk addigi munkahelyünket, és a fővárosba költözünk.

— **Hol talált munkahelyet?**

— Az Agrokerhez kerültem, a beruházásleboncolási osztály vezetőjének. Hat évig dolgoztam itt. Ez alatt az idő alatt mezőgazdasági intézmények beruházásával foglalkoztam, mi építettük például a bajai és a szekszárdi húskombinátot is. Aztán jött az országos szintű beruházási stop, és hirtelen lecsökkent a vállalat munkája. A tömeges létszámcsökkenést megelőzve, 1983. végén egy, a Népszabadságban megjelent hirdetés alapján megpályáztam a Budapesti Postaigazgatóság beruházási osztályvezetői állását. 1984. május 15-től dolgozom a jelenlegi munkahelyemen, ahol remekül hasznosíthatom a korábban megszerzett szakmai gyakorlatomat. Az elmúlt néhány év alatt több postai épületet készítettünk el, de nem csak az építés jelenti a feladatainkat. Hozzánk tartozik a főváros területén lévő összes postahivatal, hírlaplétesítmény fenntartása és karbantartása is.

— **Milyen érzésekkel jött be első nap az új munkahelyére?**

— Gyakorlatilag teljesen idegen emberként kerültem a postához, természetesen szorongva jöttem be az első napon. Nem tudtam még, hogyan fogadnak az új munkatársak, hogyan tudunk majd szót érteni. Szakmai szempontból nem látam problémát, de a beruházási gyakorlati tapasztalat még nem elég egy 20-25 fős osztály irányításához. A kapcsolatot kialakítását és az ismerkedést úgy kezdtem, hogy az első napokban minden dolgozóval négy szemkört beszélgettem a munkájáról, végzettségéről, családi körülményeiről. Úgy tűnt, nem mindenki érti, miért csinálom ezt, de a későbbi visszhangokból ítélve, sokan jölesett, és a személyes kapcsolattartás szempontjából

nagyon hasznos dolog volt ez a beszélgetés. A későbbiekben az igazgatóság többi osztályának a vezetőjével is jelentkeztem egy-egy beszélgetésre, hogy megtudjam, melyik osztály mivel foglalkozik, mik a szokások. Talán ezeknek a beszélgetéseknek is köszönhető, hogy az elmúlt hat évben nemcsak a munkatársaimmal, hanem az igazgatóság vezetőivel is igen jó munkakapcsolatot sikerült kialakítanom.

— **Egy jó szakembernek általában képeznie kell magát. Ön is tanult az egyetem elvégzése óta?**

— A munkám mellett esti tagozaton megszereztem a gazdasági mérnöki diplomát, elvégeztem egy hároméves fővállalkozói tanfolyamot, egy szakközgazdász tanfolyamot és fővállalkozásból doktoráltam.

— **Milyen elismeréseket kapott az eddigi munkájáért?**

— 4 vagy 5 esetben lettem Kiváló Dolgozó, többször Kiváló Újító, kétszer kaptam meg az Építőipar Kiváló Dolgozója miniszteri kitüntetést és a polgári védelmi tevékenységemért egyszer még Honvédelmi Erdemérmert is kaptam.

— **Hogyan értékeli a mostani kitüntetését?**

— Természetesen nagyon örültem neki, véleményem szerint ezt egész eddigi munkásságomért kaphattam, hiszen a postánál viszonylag csak rövid időt töltöttem el.

— **Tagja valamelyik pártnak?**

— Nem, és nem is voltam soha. Nézeteim szerint nem attól jó szocialista, vagy kommunista valaki, hogy van-e tagkönyve, hanem attól, hogy milyen a szemlélete. Mint tapasztaltuk, nem minden a párttagság, hozzáértés és szaktudás is szükséges.

— **Milyen további terve van?**

— Az én koromban már — 59 éves vagyok — nem szokott hosszabb terveket készíteni az ember. Amíg egészségileg bírom, és szükség van rám, addig szívesen végzem tovább a munkámat. Számomra megadott az, ami nagyon fontos az életben: magam választottam, és még ma is szeretem a hivatásomat.

— **mészáros** —

Korszerű, mutató nyilvános állomás Kisharsányban. Reméljük, ilyen is marad, és mindig üzemképes lesz

Egyenlő eséllyel

A Távközlési Dolgozók Szakszervezetének (TDSZ) intézőbizottsága a kongresszus állásfoglalásának megfelelően — meghívottként — részt vett a szövetség alakuló kongresszusán. TDSZ a volt postás dolgozók 20 százalékának, illetve a távközlési dolgozók 65 százalékának érdekeit képviseli.

Zsirus István országos titkárunk szót kért a szövetség alakuló kongresszusán az alapszabály vagyoni részénél, de miután bemutatkozott, és elmondta, kiket képvisel, a kongresszust levezető elnök megvonta tőle a szót.

Véleményünk szerint ez ellentmond a szövetséget létrehozók hangoztatott szándékával, miszerint ápolni kívánják az évtizedeken át kialakult postás egységet.

A TDSZ intézőbizottsága továbbra is tartja magát a kongresszus állásfoglalásához, de tagságának érdekében csak egyenlő esélyek és feltételek mellett tudja elképzelni, hogy a szövetség mellett végezze azt a munkát, melyet kötelességének tart: a postás hagyományok ápolását, a közösen megszerzett szakszervezeti jóvisel, a kongresszust levezető elnök megvonta tőle a szót.

**TDSZ
Intézőbizottság**

Nyugdíjasklubok életéből

A nyár a postás nyugdíjasklubok kirándulásainak időszaka. Ki is használtuk a „hivatalos nyár” első napját. Mind a miskolci, mind az egri nyugdíjasklub útra kerekedett az „Ismerd meg hazádat” mozgalom keretében.

A miskolciak igen nagy útra vállalkoztak. A mintegy 35 főnyi kirándulócsoportnak a végső úti célja a híres szarvasi arborétum volt. Hosszú, de kellemes utazás után, rekkenő hőségben érkezünk meg az arborétum hűs árnyékot adó fái alá. Már a bejáratnál lévő épület is csodálatos. A fák az épületen belül ki nyúlnak a szárukra szabadon hagyott földem fölé.

Szarvas a Hármaskörös bal partján fekvő, több mint 20 ezer lakosú város. Szarvast az alföldi mezővárosok sorából *Tessedik Sámuel* evangélikus lelkész emelte ki. A szarvasi arborétum megalapítója az 1780-ban született *Bolza József* gróf, királyi testőr volt. Munkáját unokája, *Bolza Pál* gróf folytatta. Ez utóbbi végrendeletének értelmében az arborétum — melyet 1943-ban már védetté nyilvánítottak — 1946-ban az államra szállt. Első gondozóját, a szegedi egyetem Botanikai tanszékét még Bolza Pál jelölte ki. Ma az Öntözési Kutatóintézet a gazdája.

A 84 hektáros arborétum Európa-hírű tájképi kertje mintegy 1700 növényfajta és -változat gyűjteményét őrzi. A három világrészből ide telepített tölgyeknek mintegy 23 fajtájában gyönyörködhetünk. Így megcsodálhattuk a kanadai jüdaszfát, a kaukázusi tölgyet, a perzsiai varázsfa, a mocsári cédrust, a vörös cédrust, a ceruzafát, a szomorú jegenyefenyőt, a hamvas kolorádó fenyőt, a páfrányfenyőt és a kínai mamutfenyőt. Igen dekoratívak a kanadai jüdaszfá rózsapiros, és a lilomfa virágai, az illatos hársak, öszsel

a kert lángpiros levelekkel intgető juharjai, a japán diszceszresznyefák, az amerikai varázs-mogyoró. Ezek mellett a változatos örökzöldek nyújtanak felejthetetlen élményt.

E bőséges élmény után hazafelé menet Gyomaendrődön egy szimpatikus, megnyerő megjelenésű és modorú hölgy jóvoltából megtekintettük a híres Kner nyomda múzeumát, akinek ezúton is köszönetet mondunk, hogy a nyitvatartási idő után is meglátogathattuk a híres tipográfiai múzeumot.

Visszafelé éppen a híres nádudvari gazdaság gépállomásánál — műszaki hiba miatt — leállt autóbuszunk. Az ottani vezetők és szerelők igen jó hozzáállása üzemképessé tette autóbuszunkat. Ezt követően a Hortobágy mellett jöttünk el, így kirándulásunk igen eseménydús volt.

*

Az egri postás nyugdíjasklub ugyancsak június 21-én rendezett kirándulást, Miskolcra. A Miskolci Postaigazgatóság Területi Szakszervezeti Bizottságának titkára, *Sztahura Lászlóné* mindenben elősegítette a kirándulók programjának megvalósítását. A program pedig változatos volt: a képtár megtekintése, a miskolc-tapolcai barlangfürdőben való fürdés, Lilla-füred megtekintése. Reméljük, hogy a program kivívta a résztvevő nyugdíjasok legmesszebbmenő megelégedését. A kirándulás szervezője *Rátkai Ferencné* klubvezető volt.

*

A gyöngyösi nyugdíjasklub általában a mátrai Sástó üdülőhöz és annak környékére tervez hangulatos kirándulásokat.

— **horváth** —

Miskolc múlt századi postamesterei

A nemesített Szedliczkyek

Borsod vármegye Nemes Egyetemességének 1794. november 14-i ünnepi közgyűlését kíváncsi várakozás előzte meg, új neveket jegyeztek be a megyei nemesek sorába, *Szedliczky József* miskolci, aki szikszói postáját 1793. november 1-jén cserélte fel *Bakos László* miskolci hivatalával, és testvére, *Szedliczky András* tályai postamestereket. A közgyűlés előtt bemutatott, 1794. január 7-én kibocsátott armális (nemesi oklevél) bemutatásával és tudomásulvételével az érdekeltek személyek Borsod vármegye nemesei közé tartoznak a vele járó jogokkal és kötelességekkel.

Megtudni az armálisból, hogy *I. Ferenc* király 1794 januárjától nemcsak a két postamestert, hanem *Józsefnek* Antal, *István*, *János* fiait, leányát Annát, *Andrásnak* pedig három fiát és két leányát, valamint anyjukat, s majdani leszármazottait is a nemesség sorába felvette. Erdemül azt hozta fel az oklevél, hogy *Szedliczky József* a miskolci postaállomás elnyeréséért a királyi kincstárnak 1800 rénes forintot tett le (ez volt a postaállomás királyi értéke), míg testvére 16 év óta tölti be a tályai postamestereket, s mindketten hasznos polgárai az országnak, hű alattvalók, azonkívül a két magyar „lovag”

saját költségén egy lovas katonát állított ki a király számára.

Szedliczky, az új miskolci postamester elődjénél nagyobb határozottsággal követelte, hogy adják meg a hivatala után járó fundust, a hozzávaló réttel, szántóval és legelővel, amit az *Önöd* öt évvel azelőtt áthelyezett posta az ottani földesuraságtól felsőbb rendelkezés alapján járandóságként megkapott. Megismételt kérésére csak 1817-ben tudta elérni, hogy az új kamarai prefektus határozott utasítására adatott a várossal „egy sessió földet mind a három nyomásban 10 köblivel, rétet pedig 12 ember váltóval számítva a miskolci postahivatalhoz köttetett a terhek könnyebb elviselése érdekében.” Így használhatta a miskolci posta 1913-ig egy arany névleges bérért az úgynevezett postaföldet, mely 22 hold 457 négyszögölt tett ki.

Szedliczky József 1818 januárjában a posta tulajdonosi jogát felsőbb jóváhagyással *István* fiára ruházta át. Ez az ügylet nem volt kedvére a fiatalabb *Istvánnak*, aki katona volt, és érdemeket szerezve részt vett a Napóleon elleni harcokban, és talán postai babérokra is pályázott. *János* a vármegye előtt testvérét „a nála található erkölcsi fogyatkozás miatt” a postastáció adminisztrációjára

alkalmatlannak tartotta. A nyilatkozatot a vármegye a helytartótanács tudomására hozta, ahonnan válaszként oly utasítás jött: „Ha a báty ellen oly nagyobb fontosságú tettek elkövetését fedezné fel, melyek bebizonyításuk esetére bírói fenytés nélkül nem maradhatnak, a folyamatbeli tény nyomozzák ki és tegyenek tudósítást.”

Az apa és fia közti utódlási szerződés kiterjedhetett az apától az ordinária és a postaszekér jövedelméből visszamaradt térítetlen postadíjakra, mert a fősolgabíró a budai postaprefektus kérésére sürgette annak kifizetését. Ennek *Szedliczky István* két részletben eleget is tett.

Szedliczky 1829-ben a posta tulajdonának eladására szánta el magát, amihez a helytartótanács és az udvari kancellária is

hozzájárult. A vétel megtörtént és a hivatalos átadás között elég hosszú idő telt el; ezalatt a postaállomás munkájába többen beleszóltak, ami veszélyeztette a megbízható postai munkát és a bevételt. Erről a budai postaprefektus, ahová Miskolc tartozott, tudomást szerzett és a felsőbb szerv intézkedését kérte. *Szedliczky István* postamester egyébként nevezetes alakja volt a városnak. Kedélyes társalgó, vig kedélyű aglegény, igazi táblabíró típus volt, mindenkiel jó kapcsolatban állt, kivált *Szűcs Miklóssal*, a naplót író miskolci ügyvéddel, aki 1849. augusztus 27-i naplóbejegyzésében így emlékezett meg róla: „*Meghalt Szedliczky István, a volt postamester, miután végső betegségében gazdaasszonyával összeesküdt volna*”.

A két Duronelli

Szedliczky utóda a hatvanéves *Duronelli András*, neve után ítélve olasz származású egyén, a miskolci postát 12 000 rénes forintért mint az állomás királyi értékeért (praetium regale), valamint a postaállomás felszereléséért, jóságaiért 11 000 rénes forintért vette meg, nem is magának, hanem inkább törvényszéki bíró fiának, *Alajosnak* szánta a postát. Maga nem dolgozott, hanem kiadót tartott. *Duronelli András*

postai működésére esik a reformkoros időszeke, mely a posta forgalmában is éreztette hatását.

A város a lakosság öröme 1828-tól kezdve már négy vásártartással rendelkezett, melyre a cseh és lengyel kereskedők rendszeresen eljártak. A diósgyőri uradalom az 1830-as évekre bel- és külföldi levelezését kétszeresére növelte. Feljegyezték, hogy az uradalom

Új beosztásban régi lendülettel

A Széchenyi-hegyi tv-torony száznyolc dolgozó munkahelye. Munkaadójuk a Magyar Műsorszóró Vállalat üzemigazgatósága, az Országos Mikrohullámú Központ. Szolgáltatásai nélkülözhetetlenek. Feladatuk: tévé- és rádióműsorok sugárzása, az MTV helyszíni közvetítéseinek bonyolítása, nemzetközi hírcsere, nemzetközi és helyi telefonforgalom biztosítása, a fővárosi PCM telefonos átkérő hálózat üzemeltetése; AM mikroszolgáltatás és személyhívó szolgáltatás.

A 38 éves **Hazai Gábor** március 15-e óta üzemigazgató, korábban itt volt tv-URH üzemmenő. Időszerű kérdésekről beszélgetünk.

— *Milyen a munkaerőhelyzetük?* — érdeklődöm.

— A műszaki területeken stabilizálódott a gárda, az előadói munkakörökben van még mozgás. Pótlásuk nem okoz gondot, mi is kezdjük érezni a növekvő munkanélküliség hatását. Béreink az idejé jelentős fejlesztés ellenére sem vonzóak, nagy volt az elmaradás, közepes szintre jutottunk most el. Jó kapcsolatunk van a vállalat gazdasági ágazatával, minden szükséges segítséget megkapunk tőlük. Különböző önállóan gazdálkodunk, a szabályozás csak a nyereségterv vonatkozású. Az idén 177 millió forintot várunk tőlük. Persze, ha többet hozunk, azért nem haragszanak. Sajnos azonban költségszintünket jelentősen növelik az áremelések. Ennek fedezete csak a többletvényességgel lehetne.

— *Miért fogalmaz feltételes módban?*

— Azért, mert a közismert moratóriumra hivatkozva megkötik a kezünket, nem hagyják a vállalati önállóságot érvényesülni. Ez a bizonyos moratórium semmilyen hivatalos közlönyben nem jelent meg, csak eldöntötték a pártok, hogyan történjen a nemzeti média felhasználása. Véleményem szerint attól félek, hogy ha például beindulna Budapestben egy kereskedelmi adás, nem tudnák eldönteni, milyen párttereket szolgál. Meg attól is félnék, hogy a Magyar

Televízió vetélytársat kapna. Ennek éppenséggel örülni kellene, mert az MTV-t arra kényszerítene, hogy a rengeteg pénzből jobban gazdálkodjon, jobb műsorról gondoskodjon. A Nap TV? Azt még a moratórium előtt sikerült beindítani, ennek sem örülnek az MTV-ben. Pedig csak heti néhány órák konkurenciát jelent, és kora reggel.

— *Lenne igény kereskedelmi adás indítására?*

— Június 22-én népes eszmecsere volt a Nyilvánosság Klubban, azt boncolgatták, mi várható a frekvenciamoratórium feloldása után. Sajnos külföldön voltam, így csak a lapokban megjelent tudósítást ismerem. Eszerint 47-en kívánnak kereskedelmi műsört szolgáltatni.

— *Az OMK is monopolhelyzetben van, nem él ezzel vissza?*

— Nem. Árainkkal a piaci viszonyokhoz alkalmazkodunk. És önállóságunk ellenére szolgáltatási kötelezettségeink vannak, az MTV és a Magyar Rádió programsugárzására. Tehát vállalatunk állami irányítású. De az „irányító” valamiről megfeledeznek, hogy a kezelésünkben levő állami vagyont szeretnénk saját vállalatunk és az állam javára gazdaságosabban működtetni. Talpon maradásunk érdekében azért próbálkozunk többféle dologgal, ami nem ütközik a moratóriumba. Erről bővebben még nem szólhatok, az üzleti játékszabályok nem engedik meg. És hát bizakodunk a moratórium feloldásában.

— *Harcosan küzd vállalati érdekeik érvényesítéséért. Ugyanilyen harcok a szakszervezetben is?*

— 1980 óta tagja vagyok az igazgatóság szakszervezeti intézőbizottságának, és tagja vagyok a MSZOSZ-nak is. Értelmét látom ennek a munkának. Nálunk, az igazgatóságon mindig kemény harcok árán születnek meg a döntések, a kölcsönös sikerekért. Június 16-ikán, a szövetség alakuló kongresszusán az alapszabály vitájának levezető elnöke voltam. Nagy volt az aktivitás. Egy évig készítették elő az alapszabályt, nagy nyilvánosság bevonásával, de a posta szétválása kicsit bonyolultabb

tette a szakszervezeti mozgalmat is. Az új helyzetben azonban egyre nagyobb szerepet kell betölteniük a szakszervezeteknek. Nálunk is.

— *Mit vár a szövetségtől?*

— Azt várom, hogy az érdekegyeztetések során, amit saját házuk táján megoldani nem tudunk, abban a szövetség erejére támaszkodunk, segítségével léphetünk előre.

— *A munkafeltételek, munkakörülmények milyenek?*

— Itt, az üzem területén az országos átlag fölött vannak. A karbantartásokat egyébként ugyanazok a dolgozók végzik, akik üzemeltetik a berendezéseket. A torony karbantartása folyamatos, ez a költségtervben szerepel. Ha a tervezett összeg nem elég, akkor három évre szóló hitel vehetünk igénybe a tartalékalapból. Jövőre bővül az önállóságunk, az üzemigazgatóság hatáskörébe kerülnek a kisebb beruházások. Amire már gondolnunk kell, az a helyszíni közvetítőkocsik felújítása. Ott ilyen gépkocsink van, mindegyik kiöregedett. Egy kocsi felújítása 400-500 ezer forintba kerül.

— *Sok a fiatal dolgozónk, szeretnénk fokozottabban segíteni őket az otthonteremtésben. Vannak, akik szívesen megválnának már a szülői háztól, de az albrételet megfizethetetlen, amellyel nem lehet lakásra takarékoskodni. Ilyen fiataloknak adtuk ki a nagyobb rádióállomásainkon lévő szolgálati lakásokat. Elképzeléseink szerint a szolgálati lakások száma növelhető, hogy több, családostól dolgozóknak tudjunk átmeneti otthon nyújtani.*

Hazai Gábor az órájára néz, figyelmeztet, hogy indulnia kell a tárgyalásra. Befelező kérdésem rövid:

— *Hol tölti a szabadságát?*

— Ha minden igaz, Gsepakon, a feleségem vállalatánál.

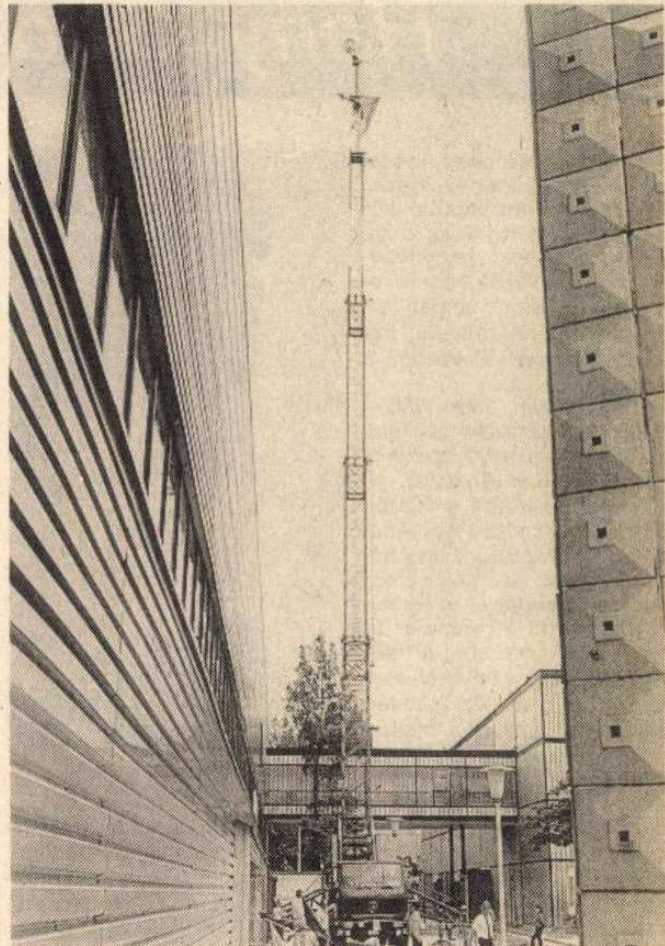
A két gyerek, Eszter és András — 10-12 évesek — megszervezték az életét egész nyárra. Részt vesznek iskolai szervezésű programokban, és a nagyszülők is részt vállalnak. Nincsenek tehát gondjaink a nyári szünidő miatt.

Bánhidi Éva

A BNV-n láttuk

A VIDEOTON SEL Távközléstechnikai Kft. közreműködésével épült mikrohullámú összeköttetés a vásárterület és a HTI között.

A torony a Magyar Műsorszóró Vállalat tulajdona, 40 m magas, hatótere 35 km.

A kiskönyvecske

A nyári nap átprésztázza a nagy utcai szobát, megvilágította az idős néni, s a szőnyegen térdelő unokáját, Zsigát. A fiú éppen készülődött vissza, budapesti munkahelyére, kezdte bepakolni kis bőröndjébe a vinnivalókat, de csak azokat, amikre szüksége lesz a nagy városban. Zsörtőlödvé szólt a nagyanyjára:

— Ez sem kell, erre sincs szükségem nagymamám. Van a fővárosban minden. Egy hétre bőven elég két ing, két pár zokni, minek cipeljem magammal a többit? Ha nagyon szükséges, ki is tudom mosni a munkásszállón... Hát ez meg mi?

— Az fiacskám egy kis finom, zsenge cukorborsó. Vacsorára megfőzheted. Ilyen nincs Pesten, hidd el gyermekem!

— Nagykám, hidd el drága nagykám, bőséges kosztot adnak igazán olcsó pénzért ebédre, bármikor megéheznék, csak

kiszaladok a Nyugati mellé, a talponállóba. Különböző olyan megerőltető munka a csomagkihordás a Barkas-sal... És ez a kis szakszervezeti könyv minek van itt?

— Azt feltétlenül vidd magaddal, kisunokám... — mondta a nagy, de oly parancsolóan, hogy Zsiga ugyanolyan erősen bevágta a bőröndjébe, a fehérnemű közé. A nagymama még hozzátette mosolyogva:

— Az a kiskönyvecske téged megsegít, Zsiga! Ha majd bajban leszel, előveszed a könyvecskét, felütöd a 12-ik oldalt és elműlik minden bajod.

Zsiga felnevetett:

— Ez egy nagy hülyeség, nagy. Éppen a szakszervezeti kiskönyvecske húz majd ki engem a bajból? Ugyan, nagy, el vagyok maradva itt a faluban legálább három brossúrával.

Zsiga a bepakolt bőrönddel végre elment. Felült a kis falusi vasútvonalon a füstölgő 324-es mozdony vontatta ingázó vonatra, s Debrecenre át idejében meg is érkezett Pestre. Három hónapig sem irt haza levelet, pedig a nagymama szinte mindennap átugrott a közeli postára, de *Gyurkó Bandi*, a hivatalvezető mindig meggingatta kérdésére a fejét: nem jött levél, s *Szabó Anti*, a kézbesítő is csak a vállát vonogatta, majd hozzátette: — Jaj, Kató néni, Pestről nemigen érnek rá írni, mert ott még munkaidő után is el foglalva a nép.

Elmúlt a karácsony, a húsvéti ünnep, de Zsiga nem jött haza. Húsvét után egy levélben magyarázkodott:

— Drága nagymami és kedves szüleim. Mentem volna én

haza, de nem volt útiköltségre pénzem. Mert, ha csak belenézek a Mancika szembébe, már zsebbe kell nyúlni, Pirikének is vettem ajándékot, de biztosan kevesellte, mert rám se néz. Igérem, amikor a jövő hónapban megkapom a fizetésem, veszek ki szabadságot és hazamegyek...

A nagymami odaállt az ablak függönye mellé, oly erősen sűtött be a nap, hogy szemüveg sem kellett a levéolvashoz. A szívet dörzsölgette közben, olykor a szemét törölgette. Aztán hirtelen elhatározással asztalhoz ült, és egy pár soros levelet írt a kisunokájának. A levéllel nyomban átszaladt a postára.

Másnap már olvasta Zsiga a levelet. Nahát, hogy miért értelteti a nagyanyám azt a kis szakszervezeti könyvecskét. Azt írja, ha felütöttem volna a kiskönyvecske 12-ik oldalát, nem csak mind a két nagy ünnepre tudtam volna hazamenni, de legálább két-három hetenként. Bosszusan kikereste a fehérnemű közül a szakszervezeti könyvecskét. Fellapozta a 12-ik oldalt, s Debrecenre át idejében meg is érkezett Pestre. Három hónapig sem irt haza levelet, pedig a nagymama szinte mindennap átugrott a közeli postára, de *Gyurkó Bandi*, a hivatalvezető mindig meggingatta kérdésére a fejét: nem jött levél, s *Szabó Anti*, a kézbesítő is csak a vállát vonogatta, majd hozzátette: — Jaj, Kató néni, Pestről nemigen érnek rá írni, mert ott még munkaidő után is el foglalva a nép.

Elmúlt a karácsony, a húsvéti ünnep, de Zsiga nem jött haza. Húsvét után egy levélben magyarázkodott:

— Drága nagymami és kedves szüleim. Mentem volna én

Dénes Géza

1829-ben 54 kereskedővel pereskedett. Ebben az időben szokás volt, hogy városi magisztrátus levelezését Duronelli postamester hitelezte és évenként egyszer-kétszer számolt le a postadíjjal. Ezt a szokást 1835-ben az udvari kamara megszüntette, és elrendelte a havonkénti elszámolást, valamint a díjak beszedését.

Duronelli András működését 1837-ben kellemetlen esemény zavarta meg. A helytartótanács-tól leirat érkezett a megnevezés, hogy a postának Duronellitól való átvétele végett megjelenő *Beringer Mátyás* budai főpostaigazgató részére adjanak törvényhatósági segítséget, s ha kell, karhatalmat. A vármegye az ügy kivizsgálásával *Sebe József* főszolgabíróra bízta meg. Ennek jelentéséből kitűnik, hogy a bécsi udvari kamara a miskolci posta királyi értékét az eddigi 12000 forintról 2000 forintra, a postamester fizetését, mely a le-

Duronelli András sírja a miskolci Mindszenti temetőben

velek vitelbére hasznának fele részéből állt, annak negyedére szállította le. Duronelli így 10000 forint kárt szenvedett, hiszen a postáért 12000 forintot fizetett eldjének királyi engedéllyel és jóváhagyó szerződéssel. A postamester ezt a jogilag elfogadhatatlan rendelkezést nem akarta tudomásul venni, és öt éven át a szerződés szerinti jövedelem felét tartotta meg magának, jóllehet számadását öt éven át az elrendelt módon (csökkentve) vezette. Ettől többszöri eltiltás ellenére sem állt el, míg kárát nem érezte térültnék. Az általa visszatartott pénznek, mint kincstári tartozásnak a behajtására küldötteket elutasította, most azonban Beringer igazgatótól kapott tájékoztatást, miszerint a leszállító rendelkezés a király egyenes, határozott akaratára, és parancsa még harminc hasonló sorsra jutott postamestert érint, akik a királyhoz fordultak sérelmük orvoslása végett.

A fentiek ismeretében Duronelli ügy nyilatkozott, hogy a királyi parancsnak ellenszegülni nem akar, addig is míg sérelmének orvoslása megtörténik — amit remél — hivataláról olyan fenntartással mond le, hogy: „... ha az udvari bizottságtól sem nyerhetne tökéletes elégtételt, a rendes törvény előtt továbbírom a dolgomat új nyitva álljon”.

A vizsgáló főszolgabíró jelentése alapján a közgyűlés nem talál okot sem törvényhatósági, sem karhatalmi beavatkozásra, a jelentést elfogadta és a helytartótanácsnak felküldte. A további fejleményekre nem találtam adatot, tény, hogy Duronelli 1845-ig ténykedett, és hivatalát fiának, Duronelli Alajosnak

öröklési jogon adta át. Az idős, 75 éves postamester 15 évi hivatali birtoklás után, 1845 szeptemberében hunyt el. Sirjára a kegyelet egy *Fazola Henrik* vagyárában készült öntöttvas emlékművet állított a miskolci Mindszenti temetőben, mely még ma is — dacolva az idővel — hirdeti Duronelli postai munkásságát.

Duronelli Alajos 1845-ben mint ügyvéd, négy vármegye táblabírája öröklési jogon kapta meg a postát, kiadót tartott, de maga is tevékenyen részt vett a napi munkában, és teljes szakmeretert szerzett. Az 1848/49-es szabadságharcban önkéntes nemzetőrként szolgált, megválasztották a 2. század parancsnokának, csak amikor táborba kellett vonulnia és Miskolcot elhagyta, akkor kért és kapott mentességet, mivel a postáért ő tartozott felelősséggel.

Működésének idejéből több érdekes dokumentumot őriz a Borsod Megyei Levéltár, többek között *Madarász Lászlónak*, a postaügyek vezetésével megbízott Honvédelmi Bizottmány tagjának saját kezűleg aláírt postai rendeleteit, *Klauzál Gábor* és *Trefort Ágoston* postai rendelkezéseit.

Duronelli Alajos 1851-ben tett hivatalos esküt, átvészelte a Bach-korszakot, inkább a maga hivatalának működésével, a gyakori áradások elleni védelemmel foglalkozott. Ő látta el a szállító postamesteri teendőket 1859-től, amióta a Tiszai Vaspálya Társulat megnyitotta a miskolci indóházat, és a postaanyag szállítása vasútra került.

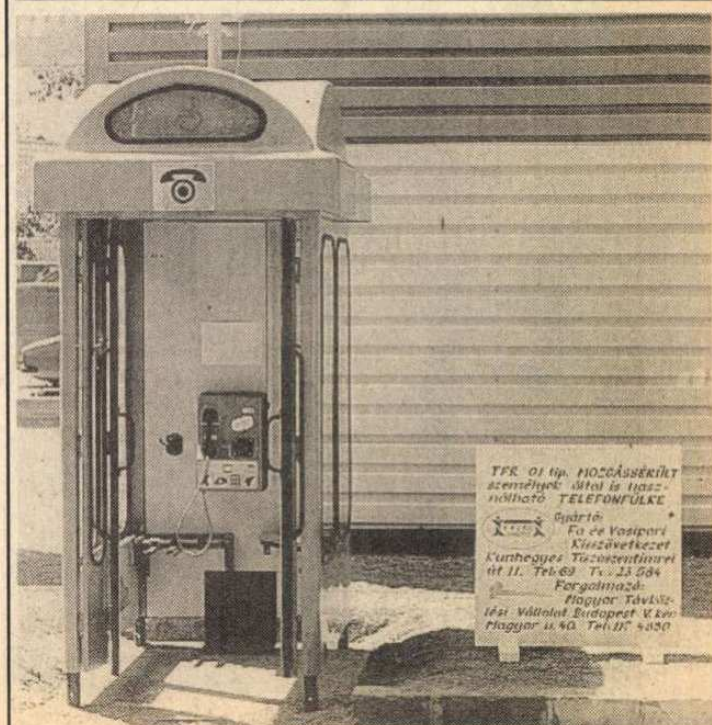
A kiegyezéskor Duronelli Alajos mint miskolci postamestert 1867. június 23-án megbízták a

kassai postaigazgatóság kerületi hivatalainak szakmai ellenőrzésével. 1870-ben, mikor Miskolc és Kassa postája kincstári kezelésbe került, Kassa postamesterét, *Bene Károlyt* a miskolci, Duronellit a kassai posta vezetőjének nevezték ki. A miskolci postaszállítást ugyanekkor Duronelli Lajosné vette át, mint szállító postamester.

Nem hagyhatom említés nélkül azt a mendemondát, hogy a kiegyezés utáni első országos posta-főigazgatónak, *Gervay Mihálynak* a megbízása Duronelli Alajosnak volt köszönhető. A jóhírű postamester a kiegyezés idején találkozott *Gorove Istvánnal*, az új kormány földmívelési, ipari és kereskedelmi miniszterével, aki panaszkodott régi jogászársának, hogy nem talál alkalmas személyt a posta vezetésére, s tőle kért javaslatot, az illető legyen jó postás, merje vállalni a feladatot. Duronelli gondolkodott, majd megnevezte Gervay Mihályt, a nagyváradi postaigazgatót, régi ismerősét. Így került Gervay Mihály a posta élére.

Kamody Miklós

A szerkesztőség megjegyzése:
A miskolci posta 200 éves évfordulója alkalmából kiadásra vár *Kamody Miklós Indul a postakocsi című nyolc új terjedelmű népszerű, tudományos visszaemlékezés. A lapunkban megjelent három cikk rövid kivonatot adott a munkából, melynek ismertetésére a könyv megjelenése után visszatérünk.*

Hány Gödöllő van Magyarországon?

A gödöllői 1-es postahivatal dolgozói elkészedtek. Rossz a hangulatuk, mert áldatlan körülmények között dolgoznak. Az új postahivatal felépítésében pedig már sokan nem is reménykednek. Riportomban arról igyekszem beszámolni, milyen következményei vannak a huzavonának.

— *Úgy tudom, már 1970–1971-ben elhatározták odafent, hogy új postahivatalt építenek — mondja Farkas Árpádné, hivatalvezető-helyettes — hiszen már akkor is szűkösködtek a munkások között dolgozunk. Ma három épületben üzemelünk. És egy közút választja el az épületeket egymástól. A főépület az út egyik felén van, ahol a földszinten található a felvételi és a feldolgozási rész. Az emeleti részben maradt a távirada, mellette a távbeszélőközpont iktatóterme és a kezelői rész. A másik épületben a kézbesítőkiosztás, a leszámlolás és a hírlap kiosztás van. Borzalmas szűk a hely a kiosztásra. Itt, ahol most beszélgetünk, itt van a hírlaposztály, a hivatalvezetés, az adminisztráció, és itt dolgozzuk fel a hírlap-remittendát is. Elképzeltétek milyen nehéz a rossz lépcsőn felcipelni ezt a töménytelen mennyiséget. És nagyon sokat kell visszacipelni, amikor a MÉH-es elviszi értékesítésre. És mindezt nők csinálják!*

A közönséges és a hírlapanyag érkezése az udvarban levő melléképületben történik, ahol a kézbesítők vannak, onnan a nőknek át kell cipelniük kosárral a fiókbérlők teljes anyagát ebbe az épületbe.

— *Hányan dolgoznak itt a postán?*
— A hivatal létszáma a rendszeres helyettesekkel együtt 85-90.

— *Akkor nézzük az építkezés történetét. Miért van az, hogy az épület még „nem nőtt ki a földből”? Csak ha jól emlékszem, két emelet lefelé.*

— Még csak az alapítvány van kész. Mi már egy csomó tervrajzot láttunk. De hogy mikor építkeznek, azt nem tudjuk. A döntés nem nálunk van.

Ez tarthatatlan állapot

— *Mi a gödöllőiek véleménye?*

— A lakosság állapota is tarthatatlan az állapot. Pedig csodálatos helyet kapott egy csomó közintézmény Gödöllőn. Szép a tanácsháza, a bank, az IBUSZ és a kultúrház. Csak rendezes posta nincs.

— *Meséljen az áldatlan helyzetről.*

— Nem mese ez. Rettentetes, hogy a felvételnél óriási a

Farkas Árpádné

sorban állás. A csúcsgazdálkodási napokon a közönségtérben igényelnék tőlünk, hogy újabb ablakokat nyissunk, de nem tudunk, mert nincsen hely. A falakat nem lehet kitolni.

— *Milyen feszültségek származnak a sorban állásokból? Mit mondanak az ügyfelek?*

— Az ügyfelek egyszerűen nem tudják megérteni, hogy ezt a fogalmat ilyen szűk helyen már alig tudjuk lebonyolítani. Nem tudunk egyszerűen több kiszolgálóhelyet odatenni, ennél zsúfoltabb már nem lehet a hivatal. És ha bennünk, vezetőket meglátnak a felvételnél, akkor bekiabálnak az ablakok, hogy maguk miért ünek itt, miért nem a termelésben vannak? Miért nem segítenek, hogy a sorban állás kevesebb időt vegyen igénybe?

— *Több embert nem is tudnak beállítani?*

— Nem. Mert nincsen lehetőség, nincs felvevőasztal, nincsen egy szék, ahová leülhetnek. Az első két ablaknál már nagyon nagy a zsúfoltság. Az emberek joggal türelmetlenek.

— *Tehát a biztonsági előírásokat sem tudják betartani?*

— Nemigen. Nem tudom betartani, nem tudom elkülöníteni a helyeket. Mindenki látja, ha valaki sok ezer forinttal a kis retiküljével idejön. Nem tudom elkülöníteni a főpénztári, nagybani pénzkezelést a közönség-résztől. Ezért mindig félünk.

— *A tervezetések óta hány szorosára növekedett a hivatal forgalma?*

— Az ötszörösére, a hírlap pedig a tízszeresére. A pénzforgalom is növekedett. Már előre félünk, katasztrófális lesz, ha megjelenik a nagyobb címletű pénz, mert az az első két ablak-

tési lehetőséget is magában hordoz.

— *Gondolom, a rossz körülmények elriasztják az embereket a postától, ami befolyásolja a munkaerő-felvételt is, s nehézzé tartani az embereket.*

— Sajnos, a fluktuációnk nagyon nagy.

— *Ennek az egyik oka a zsúfoltság?*

— Igen, az is. No, és az, hogy mi hajnali ötkor kezdünk. Ugyanis gyűjtőhivatal is vagyunk. A járatot fogadni kell, és a hozott küldeményeket fel kell dolgozni, hogy 8-kor, amikor a hivatal nyit, a kézbesítőknek kioszthassuk, s ők elindulhassanak a járatukba. Itt váltott szolgálat van, este 6 óráig van pénztár, hétkor zárunk. Szombaton is dolgozunk.

Mit tett a szakszervezet?

— *Ennyi munkáért mennyi az átlagfizetésük az itt dolgozó embereknek?*

— 5100 forinttal veszünk fel. Alacsonyabb bérrel nem vehetünk fel dolgozót. Egyébként az átlag 8-9000 forint. Ez nagyon kevés!

— *Mit tett a szakszervezet azért, hogy ez a zsúfoltság megszűnjék. És a szakszervezet ebben az ügyben tudott-e intézkedni? A szakszervezet jóindulatán vagy rosszindulatán múlt-e ez?*

— Én gazdasági előadó és szakszervezeti titkár vagyok — mondja Kocsis Ilona. — Nem is tudom, hogy hol kezdjem. Tulajdonképpen a szakszervezet semmit nem tehetett.

— *Ósrégi ez a nyomor Gödöllőn.*

— Igen. Olyan ez a három épület, mint a Bermuda-háromszög. Minden jószándék elvész itt. Már tudomásul vettük, hogy ez van. Mindenki tudja, hogy nyomorgunk, meg panaszkodunk. De hát valahogy ez lett a természetes.

— *Megszokták?*

— Mindent meg lehet szokni.

— *Úgy tudom Mundruczó Kornél, a volt tsz-btitkár korábban sokszor ment az igazgatóhoz panaszkodni, de mindig azt mondták, hogy nincs pénz.*

— Igen. Így volt. De már nem sokat várok. Meg tudnám mutatni azt a Postás Dolgozót, amiben írtak erről a témáról, valamikor 1972-ben. Mert már 1972-ben nagy-nagy gond volt a gödöllői hivatal állapota. 1980-ra már ki volt tűzve a hivatal átadása. Mi már annak is örülünk, ha egyáltalán valaki felfigyel ránk, ha törődnek velünk. De én ösztönösen megmondom, nem várok semmit.

— *Akkor is lennének gondok, hogyha az új épület meg lenne?*

— Feltehetően igen. De azért a fiatalok, ha jobb körülmények és nagyobb fizetés lenne, csak jönnének. Jött például egy fiatal takarítónő, egy fiatal lány, 17-18 éves. Csodálkozunk, hogy a postához jön takarítani. Aztán később kiderült, azt hitte, hogy a posta az egy szép hely. Csalódott, és elment.

Kié lesz a pezsgő?

— *Tehát jóval kevesebb problémájuk lenne, ha új épületben dolgoznának?*

— Igen, jóval kevesebb problémánk lenne. Ha bejön ide az ügyfél, és nem ilyen „kócerajt” lát, hanem egy szép, szellős, tágas, világos, rendezett, korszerű épületet, más-képpen viselkedik. Képzeld, amikor az ügyfél a közúton keresztül átjön ide, és felkapaszkodik a két lépcsősoron, ezen az útvesztőn bejön, akkor már olyan ideges, és úgy adja elő a panaszát, hogy nemegyszer majdnem rám borítja az asztalt.

— *Hány százalékkal lenne könnyebb a munkájuk, ha itt rendezőbb körülmények között dolgozhatnának?*

— Legalább 50 százalékkal. És akkor a fluktuáció sem lenne

Ez a hírlaposztály és az adminisztráció épülete...

akkora. De hát szerintem még 1996-ban sem lesz itt új posta.

— *Fogadjunk egy üveg pezsgóban, hogy 3 éven belül lesz.*

— Szívesen fogadok, nekem megér egy üveg pezsgó, ha jobb körülmények között dolgozhatok.

Pénz azonban soha nem volt

Megkérdeztük Szathmári Gézát, a BUVIG vezetőjét, mi az oka annak, hogy a gödöllői postahivatal még mindig nem épült fel.

— Eredetileg közös épület lett volna, amelyben egy teljesen új postahivatal és egy új távbeszélőközpont kapott volna helyet, — mondta — ez lett volna az új gödöllői gócközpont. Tudnivaló, hogy Gödöllő a budapesti agglomeráció része, igen gyorsan fejlődő terület, amit a korábbi telefonközpont már nemigen tudott kiszolgálni. Ezért három konténerrel telepítettünk oda, amely ha nem is elégítette ki minden igényt, de enyhítette a feszültségeket, amit a telefonhiány okozott. A három konténer ugyanis csak Gödöllő gondjain enyhített. A körzet azonban Budapest határától Heves megye határáig terjed, ahol igen rossz a telefonhelyzet.

— A posta tervbe vette, hogy gócközpontot létesít, és ezzel együtt a teljes körzet automatizálását végrehajtja. A korábbi szervezetben teljesen nyilvánvaló volt, hogy a létesítményt úgy kell megvalósítani, hogy az elavult és a városképbe nem illő postaépület helyett egy komplex postaépületet kell létrehozni, amely mindkét funkcióra megfelel.

— *Úgy tudom, már a 70-es években foglalkoztak ezzel a*

tervvel. A városi tanáccsal történt egyeztetés után elkezdődött a terület előkészítése, a kisajátítás, a szanálás, amelyek nyomán mintegy tíz éve elkészültek a tervek is. Az építésre azonban nem került sor, mert a szükséges pénz erre nem volt meg. Ebben nagyban közrejátszott az elmúlt negyven évre jellemző beruházási korlátozás is.

— Jellemző, hogy minden ötéves tervben csökkentették a posta által szükségesnek tartott beruházási forrásokat. Nemcsak a rossz munkaviszonyok miatt kellett volna postát építeni, hanem azért is, hogy a távbeszélőhelyzetet javítsanak. Annyi pénz azonban soha nem volt, hogy magát az épületet és a berendezéseket is egyszerre megvegyék. A posta vezetői ezért úgy gondolták, hogy értelmetlen lett volna, ha csak az épület készül el.

— *En ezt elhiszem önnek, de a postán dolgozók helyzete mára már tarthatatlan. Ők joggal panaszkodnak.*

— Elismerem, hogy a gödöllői postahivatalban a körülmények nem jók, és tudom, az sem vigasztalja őket — de el kell mondanom, hogy Magyarországon még sok Gödöllő van, ahol ugyanilyen rettenetes körülmények között dolgoznak. Ma a BUVIG-hoz tartozó 4 megyében a 600 postahivatalból körülbelül 100 az elavult, amelyeket újjá kellene építeni. Erre hatalmas összeg kellene, ez pedig nincsen. Ezért fontossági sorrendet kellett felállítani.

Hogy legyen képe a mi nehézségünkről is, hadd mondjam el, hogy a BUVIG 65 millió forintot kapott az idén fenntartásra, a gödöllői postahivatalra 15 millió kell, 12 millió pedig a főtí beruházásra. A gödöllői 15 millió éppenhogy elég

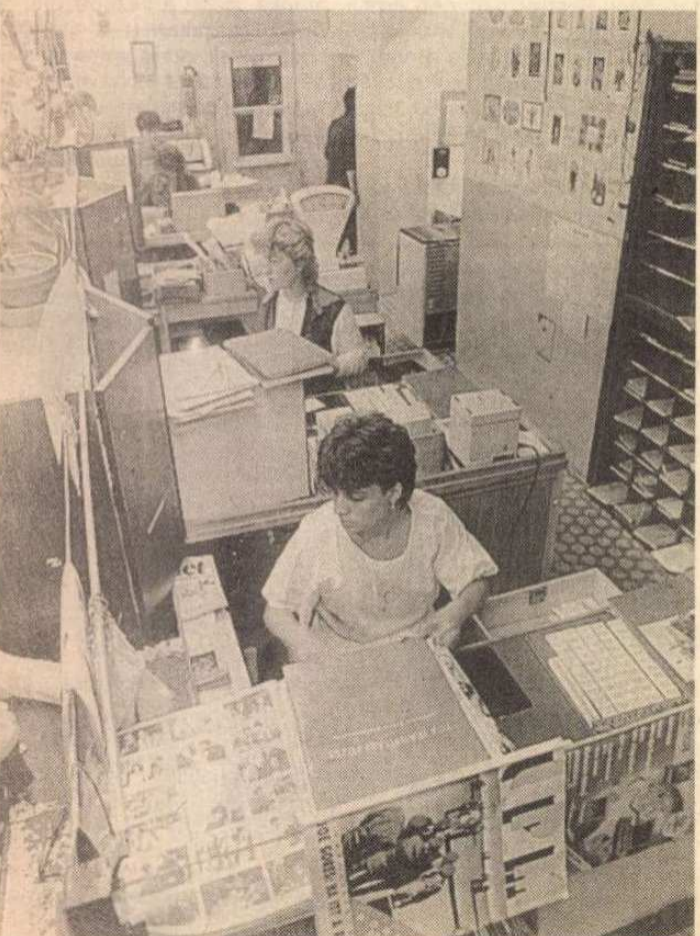
... ez pedig a „remittendaraktár” egyik része

lesz arra, hogy végleg rendezzük a kisajátítást, mert most derült ki, nem minden területet fizettünk ki, illetve a tanács csak kétezer négyzetmétert adott át ingyen, háromezer négyzetmétert meg ki kell fizetnünk. Nemrégiben versenytárgyalást írtunk ki az épület újbóli tervezésére. Az új posta máj áron körülbelül kétszázmillió forintba kerül.

— *En megértem, hogy a Posta Vállalat nehéz gazdasági helyzetben van, de mit mondjak azoknak az asszonyoknak, akikkel fogadtam, hogy 1992-ig új postahivataluk lesz?*

— En reménykedem, hogy 1992-re felépül az új postahivatal, nekem is van erre egy üveg pezsgóm.

Udvarhelyi András

Itt már egy szék sem fér el

Ez a telek várja a „felépítményt”

Pályázati felhívás a „Futics-díjra”

Futics Lajos nyugdíjas postai igazgató 1987-ben 100 000 forintos múzeumi célú alapítványt tett.

Az 1990-es évben — az alapítvány 5. pontjának megfelelően — múzeumi díjban azokat a pályázókat kívánjuk részesíteni, akik a gyűjteménygyarapításban kimagasló érdemeket szereznek, jelentős múzeumi értéket képviselő tárgyi vagy írásos emléket adományoznak vagy ajánlanak fel. A gyűjteménygyarapítást elősegítendő, az MPK 11296/1989. évi központi utasítását is kitesztendő várjuk múzeumi tárgyi és dokumentációs gyűjteményeinkbe beszállításra vagy felajánlásra a pályaműveket. A Postai és Távközlési Múzeumi Alapítvány múzeumaiban az alábbi gyűjteménycsoportok gyarapításához járulhatnak hozzá:

POSTAMÚZEUM

Tárgyi gyűjtemények

1. Ügyviteli és üzemviteli emlékek (postahivatalok berendezési tárgyai, postakezreklési kisgépek, csőposták, levélgyűjtő szekrények, címtáblák, értékládák, írőfelszerelések stb.);

2. Postajárművek (járművek alkatrészei, fogatolási eszközök, járművek rekonstrukciói és modelljei);

3. Egyenruhák, zászlók, karszalagok, egyéb textiliák (szolgálati jelzések, címeres gombok, rangjelzések);

4. Érem-, jelvény- és pecsétgyűjtemény (emlékérmek, plakettek, szobrok, bélyegzők, pecsétek);

5. Társadalmi, szakoktatási és személyi emlékek (postai alkalmazottak személyes emlékei, postai oktatási, kulturális és szociális tevékenységgel kapcsolatos emlékek).

Távközlési és híradástechnika-történeti gyűjtemények:

1. Távirás-történeti emlékek (távíró-berendezések, -alkatrészek, energiaforrások);

2. Távbeszélés-történeti emlékek (telefonkészülékek, telefonközpontok, erősítők, kábelek);

3. Rádiótörténeti emlékek gyűjteménye (rádióadó és -vevő berendezések, rádióipar fejlődésének emlékei);

4. Televíziótörténeti emlékek gyűjteménye (adó-vevő berendezések, alkatrészek);

5. Egyéb műszaki létesítményi és ipari emlékek (a Magyar Posta műszaki fejlesztésével kapcsolatos emlékek).

Dokumentációs gyűjtemények

1. Okmány- és iratgyűjtemény (oklevelek, jegyzőkönyvek, bizonyítványok, levelek, munkakönyvek, rendeletek, utasítások, kinevezések, postakönyvek);

2. Műszakirajz- és dokumentációgyűjtemény (kiviteli tervek, műszaki leírások, tanulmányi rajzok, diplomatervek);

3. Postatörténeti térképgyűjtemény (atlaszok, kéziratok térképek, metszetek, földgömbök);

4. Postatörténeti kép- és ábrázolásgyűjtemény (festmények, metszetek, fényképek, szobrok, levelezőlapok);

5. Fotónegatív-gyűjtemény (fényképfelvételek és azok negatívjai);

6. Postaszolgálati és aprónyomtatvány-gyűjtemény (úrlapok, nyomtatványok, szolgálati utasítások, címkék, névjegyek, plakát, meghívók, ragjegyek);

7. Hangemlékgűjtemény (postai dolgozók visszaemlékezéseinek hangfelvételei, postai kürtjelek, zeneművek);

8. Mozgófilm-, videógyűjtemény (műszaki berendezésekről, kiemelkedő személyekről, postai vonatkozású eseményekről).

BÉLYEGMÚZEUM

1. Klasszikus magyar bélyegek 1850—1926-ig;

2. Újabb magyar bélyegek 1927-től napjainkig;

3. Magyar bélyegek támpéldányai;

4. Magyar első napi borítékok gyűjteménye;

5. Magyar értékes (bélyeges) postai nyomtatványok;

6. Külföldi bélyeggyűjtemények: Európa, Afrika, Amerika, Ausztrália és Óceánia államainak bélyegei, ENSZ-postabélyegek gyűjteményei;

7. Külföldi első napi borítékok gyűjteménye;

8. Külföldi értékes (bélyeges) postai nyomtatványok;

9. Különgyűjtemények — neves személyiségek gyűjteményei.

Tárgyi gyűjtemények

1. Alkalmi bélyegzők gyűjteménye;

2. Nyomóeszközök gyűjteménye;

3. Érem-, jelvény- és plakettgyűjtemény;

4. Egyéb tárgyak gyűjteménye.

Dokumentációs gyűjtemények

1. Okmány- és iratgyűjtemény;

2. Bélyeg-, tervrajz- és ábrázolásgyűjtemény;

3. Bélyegzőlenyomatok gyűjteménye;

4. Filatéliai aprónyomtatványok gyűjteménye;

5. Bélyegminták (muszter) gyűjteménye;

6. Fotónegatív-gyűjtemény.

A gyűjtemények mindkét múzeumban könyvtárakkal egészülnek ki, amelyek a szakkönyvek, szakfolyóiratok mellett a postai kiadói tevékenység kiadványait is gyűjtik a telefonkönyvektől a propagandakiadványokig.

A gyűjteménygyarapításra szánt tárgyi és írásos emlékegyet kérjük 1990. szeptember 30-ig bejelenteni a Postamúzeumban (Budapest VI., Andrásy u. 3. Postafiók 441; 1372), amelynek nyomán megküldjük a pályázati benevezéshez szükséges nyomtatványt, valamint megadjuk a muzeális anyag beszállítására vonatkozó tájékoztatást.

Az értékelésre a Postamúzeumban nyilvánosan — a pályázó meghívottak jelenlétében — a Postai és Távközlési Múzeumi Alapítvány decemberi kuratóriumi ülésén kerül sor szakértői bizottság felkérésével.

Díjak: I. díj 7000 forint,
II. díj 4000 forint,
III. díj 2000 forint.

**Postai és Távközlési
Múzeumi Alapítvány
Kuratóriuma**

Távközlés-technikai kiállítás Miskolcon

A közelmúltban rendezte meg a Borsod Megyei Híradástechnikai Egyesület (HTE), a miskolci Tudomány és Technika Házában, a Miskolci Távközlési Igazgatóság közreműködésével a Triton PTT Számítástechnikai és Távközlési Részvénytársaságnak, a Triton-termékek árusításával egybekötött bemutató kiállítását. A kiállításon bemutattak távbeszélő-kisközpontokat, telefonkészülékeket, telex- és telefaxberendezéseket.

Dajka Sándornétól, a Borsod Megyei HTE-szervezet titkárától — aki a Miskolci Távközlési Igazgatóságnál távközlés-fejlesztési üzemmérnök — tudtam meg a szervezet rövid történetét.

1985-ben váltak ki a KTE keretéből, és azóta a budapesti székhelyű HTE Borsod Megyei szervezeteként működnek. A szervezetnek ma már mintegy 300 tagja van. Rendezvényeiket többnyire Miskolcon, a Tudomány és Technika Ház-

ban tartják. A HTE-szervezetek az ország területén mintegy 28-30 városban működnek, melyekkel a Borsod Megyei HTE állandó kapcsolatot tart. Munkájukat éves munkaterv alapján végzik, s három céljuk van: az alkotómunka elősegítése, az elért hazai és nemzetközi távközlési műszaki tudományos eredmények alkalmazása a gyakorlatban.

Elmondta még, hogy a HTE Borsod megyei szervezetén belül 14 „országosan jegyzett”, azaz HTE-szakértői igazolvánnyal rendelkező szakértő van. Piaccgázkódás lévén rövid határidőre vállalnak — a tervezőintézeteknél lényegesen olcsóbb áron — a távközlés fejlesztését, korszerűsítését célzó tanulmánytervek készítését. Az ebből származó bevétel a HTE működését segíti elő, másrészt a szakértők munkaidőn túli tevékenységét honorálja.

Mind a HTE megyei szervezete, mind a Távközlési Vállalat igen örült, amikor megbízást kaptak a Triton Rt.-től a kiállítás megrendezésére, mert már régen van velük kapcsolatuk. A Triton az eddig ismert és új termékekből látványos, világ-színvonalú, minden igényt kielégítő készülékeket és berendezéseket hozott erre az exkluzív távközlés-technikai kiállításra. (Dajka Sándorné lelkes, eredményes munkájáért 1990 áprilisában megkapta a műszaki tudományos szervezői munka nagy elismerését, a MTE SZ megyei érmét, a vele járó jutalommal.)

Ezek után végignéztem a kiállított távközlési „csodákat”, amelyeket méltán nevezhetek a jövő távközlési berendezéseinek és készülékeinek. Segítségemre volt a Triton Rt. műszaki igazgatója, Káldy István okleveles villamos mérnök. Felvilágosított, hogy az Rt.-ben 37 százalékos a holland érdekelttség. Központjuk Pécelen van. Elmondása szerint Magyarországon ok gyártottak először telex-készüléket „Gepárd-8” elnevezéssel. Ez teljesen hazai Triton-szabadalom. Magyarországon a hazai piac 80 százalékát megszerezték ezzel a gyártmánnyal. A folyamatos fejlesztések során IBM PC számítógép felhasználásával kialakították és gyártják a „Gepárd-16” jelzésű berendezést, mely alkalmas a számítógép, valamint a telex egymástól független, valamint együttes használatára. Ez a berendezés egyenértékű a világ legmodernebb, e célt szolgáló berendezéseivel.

Gondoskodtak a „Gepárd-8” telexek karbantartásáról is, az országban eddig 120 postás karbantartót képeztek ki e célra. Miskolcon is működnek kiképzett karbantartók.

A Triton-termékek minősége igen jó. A vásárlók, és elsősorban a Magyar Távközlési Vállalat, meg vannak elégedve. Az Rt. foglalkozik még a korszerűtlen, 30-40 éves telexkészülékek

(Siemens, Olivetti, RFT) felújításával, és a Magyar Távközlési Vállalat útján azok bérbeadásával.

Gyakorlatilag — a Magyar Postából kivált Távközlési Vállalattal való kapcsolat fenntartása és a piac érdekében — gyártják, valamint forgalmazzák a telefonkisközpontokat (1/4-es és 3/8-os kapacitással). A külföldi izléses (sötét luxus)-kivitelű telefonkészülékeket és a telefaxot. Igen praktikus gyártmányuk a magyar (postás-) szabadalomként gyártott „Legafon” berendezés, mely lehetővé teszi, hogy egy érpáron, egy időben két előfizető másik két előfizetőhöz irányuló beszélgetést bonyolítsion le.

Magam részéről még igen érdekesnek tartottam a „Sony” elnevezésű képes telefont, melynek segítségével — ha a hívottak ugyanilyen típusú készüléke van — a telefonhoz csatlakozó képernyős berendezésen a hívó, illetőleg a hívott ügymond, elküldheti saját álló képmását beszélgetőtársának. De több igen korszerű, új terméket is láthattunk. Egyébként minden készülék üzemképes állapotban volt, és a kiállítás látogatói közül bárki kipróbálhatta azokat.

Az igazgató a továbbiakban elmondta, hogy piaci stratégiájukban igen fontos a közönséggel való kapcsolattartás, és az igények felmérése. Céljuk a piac bővítése, és az, hogy korszerű, modern berendezésekkel és készülékekkel járuljanak hozzá a Távközlési Vállalat távközlés-fejlesztési koncepciójának megvalósításához, hogy ezzel is csökkentsen lehen az e téren meglévő importigényeket.

Tevékenységük célja és lényege: kiszolgálni az igényeket; modern, európai színvonalú termékeket előállítani, forgalmazni, üzembe helyezni, és ezek megfelelő szervizéről gondoskodni.

— hor —

Thököly Imre erdélyi postázásai

A későbbi fejedelem alig tizennégy évesen hagyta ott a császáriaktól ostromolt Árva várát, egyben haldokló atyját, a Wesselényi-összeesküvésben részt vett és ezért üldözött Thököly István grófot. Harmadmagával Erdélybe menekült Apafi Mihály fejedelemhez, aki titkárává fogadta. 1670. december 13-án, székese után írja Huszt-ról Teleki Mihálynak: „...várva az önagsága kegyelmes parancsolatjátul is, ismét besietek magam is az önagsága udvarlására.” — Egyelőre Csuzi Benedek „főember szolgálójával” küldözgeti leveleit, majd később maga lesz az erdélyi levelezések irányítója, gondviselője.

1677-ben Apafi fejedelem őt küldi képviselőjéül a császáriak ellen lázadó bujdosókhöz. Ekkor hűszéves az ifjú Thököly Imre, s azt írja Teleki Mihálynak a Szilágy megyei Csehiből: „Kegyelmedet éjjel-nappal tudósítom, kérvén uramnak és másoknak szóló leveleimet elküldeni, ha szinte a posta lement volna is, ne nehezteljen.” A fejedelem leveleit is ő továbbítja, kitűnik egy másik levélből. Majd leveleit vívó szolgálja mellé „czimeres postát” kér Telekitől, vagyis egyik hivatalos erdélyi postást, „s méltóztatnék... alája postalovát is adatni, ha élek meg szolgálom.”

1676 novemberétől kezd írni Naplóját, és először arról olvashatunk, hogy „Géczi urat” küldte el Gyulafehérvárról Moldvába lovakat vásárolni, aztán Boros nevű követ megérkezését várja a török portáról. Sokat ír, levelez, mint egy írődeák. „Ma is itt lők napestig, postát küldvén be az udvarhoz; én is irtam.” Szilágycsehiben jegyzi le egy hideg decemberi napon, hogy embereinek Erdélybe való elindításával foglalkozott, a megmaradt időt pedig Erdélybe írt levelekkel töltötte.

Serobak Istvánt, egyik postást többször említi. Most, 1677 januárjában az előbb említett Serobak István „nagy csomó levelet” hozott neki Erdélyből. Bizonyos Berh más rendbeli levelekkel érkezett, hasonlóképpen Kis Gábor. És ezt írja az ifjú Thököly: „Ma napestig is Erdélyből hozott levelekre való választételben foglalatostoktam.” Ezt már Máramaroszigetén jegyzi be Naplójába. Újév napján jegyzi le, hogy prédikáció után magyarországi atyfiakkal volt ebéd: „ügymint Rákóczi Ferencz, Szalai Pál, Dobai Gábor, Bós Mihály és Bige György uraimékkal, ebéd után Huszt felé indulánk, és este felé hálni érkezünk Técsőre.”

Szigetről Gellérd nevű postást küldi Erdélybe szükséges levelekkel. Zrinyi Ilona ekkor még „Rákóczi Ferenczn asszonyom Huszton egy ideig urastul itt maradt nálam...” — írja az ifjú naplói. Szabatkai levélhordozóját kezd emlegetni, ki most a fejedelemtől hozott leveleket, „Csuti uram pedig Hunyadról hozott pénzt,” írja, valamilyen hadi cél érdekében.

Beszterce városa előtt, egy kis szász faluban is hajnali levélírására kell gondolnia a naplóírónak. „Régenbül pedig szállás kedvéért leveleket írván, expedialám Gellérdet az udvarhoz” — olvassuk marosvásárhelyi útja előtt. Szabatkait éjjel is elindítja a bizonyos levelekkel, amelyek bizonyára fontosak.

Az udvar Boros nevű „postája” egyik augusztusi napon a török portáról hozott leveleket, köztük az ifjú Thököly Imrének is néhányat. Nem éppen jó hírek érkezhettek, mert „tudósításuk valóban alkalmatlanul esett” — írja.

Egy más helyen Apafi fejedelem postamesterét, Vajda Lászlót említi Naplójában. Ez már 1677 augusztusa. Kővárra megérkezett az ifjú Gyulaffi László, majd Pap Izrael végbeli hadi-aid. Francia segítséget várnak, de egyelőre érkezésük hírét ígérő leveleket küldtek. Aztán három francia követ érkezett, kik a francia pénzfizetést a hadak számára a fejedelem nevére könyveltetik el, mintha ő adná.

Ekkor az előnyomuló német had már Majtényánál, majd Domahidánál tart, Zilahon összeül az erdélyi magyar országgyűlés. Thököly éppen ekkor betegeskedett, Szilágycsehiből hidegleglően egyik faluba vitette először magát a németek támadásának a hírére, kik a hír szerint miatta Szilágycsehit akarják megtámadni. Október egyik péntekjén írja: „Ma is szokásom szerint hajnalban kelvén fel, voltak ide, s tova való írásaim, ... érkezék a fejedelem postája Szamosújvárról, levele által parancsolván ő nagysága, félbenhagyván minden dolgomat, siessek az udvarhoz.”

A következő év februárjának vége felé valahonnan a Szilágy-ságból írja a huszonegy éves Thököly Imre Teleki Mihálynak, hogy ennyi ellenség és a vég-házak között igen veszedelmes lesz a levélküldés. Diószeg felől Kővár felé tartanak az ő gyolagosai, de a német visszajött a Tiszán át utánuk. — 1967 júniusában Thökölynél tartózkodik Hunyadon Zrinyi János, Zrinyi Ilona öccse, a mártírhaltalt halt Zrinyi Péter fia, ki Munkácsra indulna — és ekkor írja Thököly Teleki Mihálynak: „A postalovakat nem küldtettem még el Vajda László uram, az az oka ez alkalmatlansággal: az hintót el nem vihették, még csak kedden vagy szerdán érkeznek ide az lovakkal...” Csuti nevű postázóját küldi még az udvarhoz

Gyulafehérvárra a Szilágy-ságból levő Udvarhelyről. „Érkezett szabadosom Erdélyből levelekkel is” — írja.

A gyakran említett „posták” helyett aztán inkább követeket említ leveleiben Thököly Imre, a németekkel és labanckodó magyarokkal folyó háborúskodások miatt. Avagy ehhez hasonlót: „Leveleimet somlyai katonák által elküldtettem.” Avagy mint 1679 augusztusában:

„...a posta nem jöhett Kassára, mert mindenkor elfogatták.” — A végbeliek egyrészt már Thököly mellé álltak, az ónodiak, szendrőiek, nagykálóiak, a ceglédi és gyöngyösi hajdúk és máshonnan valók. Generálisuk vezetésével francia hadak is segítik a bujdosók és Thököly harcát a császáriak ellen. Azonban a török porta már egy évvel előbb is tilalmazó leveleket küldött, elsősorban Erdély fejedelmének: ne segítse semmiben a felkelőket. Kapi György hozta a tilalmazást, ezt még Thököly Naplójában olvashatjuk.

A kuruc fejedelem 1680. április 10-én ezt írja Diószegről Teleki Mihálynak: „nem volt-e elég az ösztül fogva mind képtelen költséggel, s mind penig életem sokszori kockáztatásával ezt az ügyet, a Magyarságot csak ebben a karban is megtartani és az jobb állapotokra, kit lsten adjon érnünk.”

Mezőtúron érj Géczi István és Veres Gábor „uramék” révén a rossz hír 1680. június 7-én, hogy erdélyi birtokait elfoglalták. „Az magyarországi is oda vagyon” — írja. És mégis azt üzeni levélben Erdély fejedelmének október 4-én: „En kegyelmes uram eleitől fogvást Nagyságod hűségében és nemzetem ügyében igyekezvén magamat megtartanom.”

Hegedűs László

Dömötör Sándor edző

Kerékpárosaink Európa küzdőterein

Filutás Árpád

A 90 évvel ezelőtt alakult Postás Sportegyesület legrégebben verbuválódott szakosztályai közé tartoznak a kerékpárosok. A hazai élvonalba 1928-ban törtek be, akkor nyerték az első magyar bajnokságot. Azóta a PSF kerékpárosai hetvenszer álltak a dobogó legmagasabb fokára. Olyan esztendő — például az 1949-et — is feljegyeztek a sporttörténevek, amikor a magyar pályaválogatott azonos volt a PSE csapatával. A sikeres évtizedek olyan kitűnő mestereknek köszönhetőek, mint *Pelvási Ferenc*, *Pataki József*, *Borbély Tibor* és *Dömötör Sándor*.

Kerékpárosaink ebben az évben még a nagy bajnokságok előtt vannak, de már így is olyan eredményeket értek el, amelyek rendkívül figyelemre méltóak. Az év első kiemelkedő sikere *Filutás Árpád* nevéhez fűződik, aki május 24-én megnyerte a motorvezetéses kerékpárosok Brnói Nagydíját. Európa számitásba vehető motorvezetéses versenyzőit utasította maga mögé, és nem is akárhogy, több mint 70 kilométeres sebességgel száguldva, két kört vert a mezőnyre. Az eredmény azért is említést érdemel, mert *Filutás Árpád* méltó folytatója a postás tradícióknak. Ugyanis a bajnoki versenyszámok közül a legtöbb aranyérmes, 14-et, a motorvezetéses versenyzők nyerték. *Filutás* mindinkább olyan formába lendül, hogy akár dobogós helyezésre is számíthatunk az idei világbajnokságon!

A másik figyelmet keltő eredményt június harmadikán, Nyugat-Berlinben érték el kerékpárosaink. A Német Posta fennállása 500. évfordulójának tiszteletére rendezték meg a postás kerékpárosok első Európa-bajnokságát. A rendezők Anglia, Belgium, Dánia, Hollandia, Lu-

xemburg, Magyarország, NDK, Norvégia, Svájc és Svédország két-két versenyzőjét, valamint 18 NSZK-nagytámaszt, valamint két-két postás kerékpárosát hívták meg a versenyre. Az 56 indulónak a helyszínen adtak kerékpárt, olyan gépet, amellyel a német levélkíhordók dolgoznak.

A versenyre a város egyik kevésbé forgalmas helyén, egy két kilométeres körpályán került sor. Tíz kört tettek meg a versenyzők. Nehezítette a versenyt, hogy a cél egy tífokos kaptató tetején volt, amire minden körben fel kellett taposniuk az indulóknak. A 36 NSZK-s a 20 külföldivel szinte macskagégér párharcot vívott. A németek olyan tempót diktáltak, hogy a táv felénél már kisebb csoportokra szakadt a mezőny. Az élen 15-en haladtak, 11 nyu-

gatnémet egy svájci, egy dán és a két magyar, *Weiler Gábor* és *Kamasz Ervin*. Mindenki — a nézők és a versenyzők — legnagyobb meglepetésére csak ők ketten, *Weiler* és *Kamasz* volt képes a németek újabb és újabb szökési kísérleteit szerelni! A befejezés előtt három körrel a németek sikeres akciót hajtottak végre, az élről elengedték egyik társukat, és rögtön úgy helyezkedtek, hogy a külföldiek — elsősorban a két magyar — ne tudjon felzárkózni a szökevényre. Így a postás kerékpárosok első Európa-bajnokságán — a jó csapatmunkának köszönhetően — NSZK-győzelem született. A magyarok jól szerepeltek, *Weiler Gábor* az ötödik, *Kamasz Ervin* a 12. lett, így mind a ketten az élmezőnyben végeztek.

Dr. Végh Oszkár

Kamasz Ervin

Weiler Gábor

Nemzetközi sportértekezés Angliában

A Nemzetközi Postás Sportszövetség (UISPT), melynek Magyarország is több mint 30 éve tagja, legutóbbi végrehajtó bizottsági ülésén Angliában áttekintette, értékelte 1989. évi tevékenységét, s meghatározta jövőbeni feladatait.

Az 1989. évet úgy értékelte, hogy két irányzat jellemezte tevékenységét. Egyrészt zavartalan, a minőség és a versenyeken való részvétel szempontjából (1989-ben postáslabdarúgó-, tenisz- és mezei futóverseny volt) fölfelé mutató — néhány újítással — a sport területén, másrészt — a már bevezetett vagy előkészített változtatások a szervezési-adminisztrációs területen.

A legörvendetesebb eseménynek a vb a nemzetközi szövetség számszerű megerősödését tartotta. A szövetség történelme során első ízben fordult elő, hogy egy évben egyszerre három új tag kérte felvételét, amit természetesen teljesített a szövetség. A vb úgy értékelte, hogy még ha az új tagok — Málta Posta és Málta Telecom — esetében nincs is szó nagy szervezetekről, de kedvező jelenséggé kell értékelni, hogy mind a kettő egy-egy bajnokságon részt vett, így bizonyítva, hogy lehetőségeikben belül aktív tagok akarhatnak lenni. A svéd Televerket (távközlés) pedig az idén vesz részt a hírközlési sportolók vetélkedőjén.

Az 1989-ben lebonyolított bajnokságokat a vb minden tekintetben kielégítőnek tartotta. Mindegyik kitűnően volt szervezve, s rekordszámú résztvevőt mutattak fel. A mezei futásban például 15 tagszervezet mintegy 150 női és férfi sportolója vett részt az angliai versenyen.

Az elmúlt esztendőben a 40 éven felüli korosztály számára is versenylehetőséget nyújtott a nemzetközi szövetség. A végrehajtott bizottság a lehetőséget egy új kapcsolatrendszer kialakítási formájának tartja, amelyből érződik az a szándék, hogy a postai, távközlési és műsorszórás sportolók között ne csak az „elit”-nek nyújtson békés versenyzési lehetőséget, hanem az idősebb, de még jó erőnlétben levőknek is.

A másik nagy kérdés, ami az adminisztráció, a szervezési területhez tartozik, a fúzió a Postás Kulturális és Turisztikai Nemzetközi Szövetséggel (UITC—PTT). A vezetőség állásfoglalás alapján — amit az időközben létrehozott bizottság alátámasztott — a fúzióra szükség van.

Az egyik indok, hogy az egyre szűkebb pénzügyi és személyi eszközöket a lehető legcélszerűbben kell felhasználni. A másik indok, hogy a postai, a távközlési és a mű-

sorszórás vállalatok dolgozóinak a sporton kívül más szabadidő-tevékenységekhez is találkozási lehetőséget kell nyújtani nemzetközi szinten. (Itt említjük meg, mi a kétoldali kapcsolataink során Ausztriával, az NSZK-val, Olaszországgal folytatunk és folytattunk hasonló gyakorlatot képzőművészet, üdültetés, oktatás stb. vonalán.) Természetesen a jövő fogja megmutatni, sikerül-e a különböző érdekeket, a kialakult szerkezeteket és gondolkodásmódot közös nevezőre hozni. A fúzió a jövő évre várható.

Végezetül említést kell tennünk az idei és a jövő esztendői elképzelésekről, különösen azokról, amelyek a magyar hírközlési dolgozókat, sportolókat érinti. A legutóbbi bajnokságot nyert asztalitenisz-csapatunkat szeptemberben Malmöbe várják, a postás Európa-bajnokságra. A következő esztendőben pedig szeretné a szervezet, hogy otthont adnának a soron következő kongresszusnak 1991-ben, 1993-ban pedig a kézilabda Eb-nek. A vb az eddigi jó tapasztalatok alapján kért fel bennünket a lehetséges rendezésére, amelyre, úgy gondoljuk, a feltételek megteremthetők.

Somogyi Szabolcs

Tanulj meg evezni!

Tavasztól ősziig az evezés dolgozóink körében az egyik legkedveltebb sportolási forma.

A római-parti postásüdülő (Budapest III., Kossuth Lajos üdülépart 3.) csónakházában

augusztus 31-ig *Makai Attila* és *Kovács József* várja — 14 éves kortól — kedden és csütörtökön azoknak a jelentkezését, akik szeretnének megtanulni evezni vagy kajakozni. — keres —

POSTAI ÉS HÍRKÖZLÉSI DOLGOZÓK LAPJA
A Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13. 1146
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
MNB 218-98330-4116
Felelős szerkesztő: MEZŐFI LÁSZLÓ
Telefon: 142-8777
Kiadja a Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége
Budapest XIV., Cházár András u. 13. 1146
Levélcíme: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felelős kiadó: GRICSERNÉ HESZKY ENIKÓ elnök
Előfizetési díj egy évre: 36 Ft
90—1568. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: DR. CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 0230—3701

1 2 4 8 16 * * *

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12							13			
14						15		16		
17					18		19		20	
21		22		23			24	25		26
27			28				29			30
31		32		33		34			35	
36			37		38			39		
40				41			42	43		44
45		46				47		48		49
50					51		52		53	
54				55			56		57	
58				59				60		61
62		63					64		65	
									66	

Idézet Arany Jánostól: *Nemes önbizalom, de ne önhittség rugói lelkedet nagy célra feszítsék. Legnagyobb cél pedig itt, e... — Folytatás a vizs. 1. és a függ. 21. alatt. Ezt kérjük beküldeni.*

VÍZSZINTES

2. Az idézet első része. 12. Alarm névelővel. 13. Népi hangszer. 14. Ide-oda mozgó. 16. Erzsébet falun. 17. Vagdalt része! 18. ... Jürgens. 20. Eszköz munkában, sportban. 22. Porció. 24. Hajnali csapatok. 26. Francia sziget. 28. Jóska... 29. Mezőgazdasági eszköz. 30. Vas vegyeje. 31. Olimpiai szerv betűjele. 33. Tó a Lappföldön. 35. Elektromos töltésű atom. 36. Kábítószert. 38. Hálával emleget (ford.). 39. Európai főváros. 40. Híres bolgár hegy. 42. Város Franciaországban. 44. Numero, röv. 46. És németül. 48. Következmény. 50. A ponty rokona. 51. Számos. 53. Német gépkocsimárka. 54. ÖFT. 55. Orosz fillér. 57. Sziget az Ír-tengerben. 58. Görög betű. 59. Mindenre kiterjedő. 61. Korrovidítés. 62. ET — Földönkívüli lény. 64. Betakaró. 66. Repülés németül.

FÜGGŐLEGES

1. Épületrész. 2. Idő. 3. Magyar tv-sorozat népszerű hő-

nője. 4. Sertéshúsféle. 5. Leggyőzhetetlen „ellenfelünk”. 6. Házállat. 7. Tádé egyneműi. 8. Téli sporteszköz. 9. Néha ilyenre sikerül az étel. 10. Biztató szó. 11. Híres pesti étterem a 6-os vonalán. 15. ... astra. 18. Afrikai ország. 19. Orvos igéje. 21. Az idézet második része. 23. Keleti férfinév. 25. Ákos becézése. 27. Előny. 30. Textilipari munkát végez. 32. Esőre áll az idő. 34. Rangjelző. 35. Tóriumizotóp. 37. ... kokrácia (nőuralom). 39. Község Baranyában. 41. Római 450. 43. Zeusz kedvese. 45. Átalakítás, átfarmálás. 47. Gondoz (ford.). 49. R-rel a végén márványpalotáiról híres város Indiában. 51. Ilyen néptánc is van (ford.). 52. Budai föld! 55. Község Cserna közelében. 56. Csónakgárc. 59. Isme. 60. Svéd, luxemburgi és francia gk.-jel. 63. Médi féll! 65. Igekötő.

— Bánhidi —

Beküldési határidő: augusztus 10.

Előző rejtélyünk helyes megfejtése: *Szabad nép tesz csoda dolgokat.*

Könyvutalványt nyertek:

Major Zsuzsanna Siklós, Muszti Györgyné Marcali, Palanovics Zoltán Pécs és Pintér Sándorné Kiskunfélegyháza.

Könyvajánló

Földes Jolán: A halász macska uccája

A halász macska uccája Párizsnak csaknem a szívében épült szűk sikátor. Menekültek, emigránsok, idegenek lakják a környék kis szállodáit, szerény lakásait. Itt ver tanyát a két világháború közötti hazai szegénység elől menekülő magyar család, *Barabás Gyula* szücs-mester, feleségével és három kiskorú gyermekével, a jobb boldogulás, az életbiztonság reményében. Valójában az ő életük, elsősorban a három gyerek, *Annus, Jani* és *Klári* életének krónikája a könyv. Mivel a szülők mindketten munkába állnak — *Barabás* a szakmájában dolgozik, felesége mosást vállal — *Annára* korán anyai szerepek hárulnak. Ellátja, neveli a kicsiket, főz, bevásárol, gondozza a háztartást. Életkörülményeik tűrhetően alakulnak: *Klári* és *Jani* jó tanulók, és miután felvették a francia állampolgárságot, ösztöndíjban részesülnek. *Annáról* lassan lekerülnek a háztartás terhei, varrást, majd divattervezést tanul, s szakmájában jól halad előre.

Az időnként egy-egy hír kapcsán fellángoló magyarellenes hangulat azonban többször is veszélybe sodorja a család megélhetését. *Anna* és édesapja sikertelen kitérőt tesz Dél-Amerikába, majd később hazatérnek Magyarországra, ám a Párizs-

ban töltött évek után már ott-hon sem lelik helyüket. Visszatérnek hát a Halász macska uccájába, és élnek tovább a hontalanok szokványos életét. *Jani*, tanulmányainak befejeztével Francia-Kongóban vállal mérnöki állást, *Klári* orvosnak készül, s francia vőlegényt választ magának.

A szorosan vett cselekmény háttérben különleges világ, hányatott emberi sorsok rajzolódnak ki. Emigránsok, menekültek, szerencselovagok világa ez, ahol az orosz arisztokrata, a forradalomból kiábrándult munkásfiú, a litván menekült, a spanyol monarchista, olasz, török, majd utóbb német emigráns családias egymásrautaltságban él együtt. Barátságok, szerelmek születnek, örömök és tragédiák váltják egymást, sokak fonódnak össze és válnak széjjel a kis közösségekben, amelyet egybeköt a közös sors, az otthonlanság érze.

A londoni *Pinker* könyvkiadó nemzetközi pályázatán 1936-ban első díjat nyert mű korának egyik legolvasottabb regénye volt, s egyúttal *Földes Jolán* legértékesebb alkotása. Bár valódi értékeit elhomályosították későbbi, megrendelésre készített bestsellerei, e regénynek erőnye a szerző saját párizsi idegenségbeszélő stílusa, amely a hétköznapok apró mozzanatait, kicsinyiségeit is mindvégig érdekfeszítően tudja feladni.